

Strateginen sopimus 2021, Konsernihallinto

1.1 Kuvaus toiminnasta (kaupunginhallitus)

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloushoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto ja kaupunkikehitysjaosto.

Konsernijaoston tehtävänä on huolehtia keskitetyistä palveluista, joita ei ole annettu kaupunginhallituksen, lauta- tai johtokuntien tehtäväksi sekä konserniohjauksen kehittämisestä ja niiden strategisten yhtiöiden tai säätiöiden omistajaohjauksesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä.

Kaupunkikehitysjaoston tehtävänä on kaupungin kiinteistökehityksen, maankäytön ja tilankäytön strateginen ohjaus sekä ilmasto- ja ympäristöpolitiikan ohjauksesta päättäminen.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii vuoden 1.9.2020 alusta Konsernihallinto, kolme määräaikaista palvelukeskusta, Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos, sekä 23 strategista yhteisöä. Strategisten yhteisöjen osalta kaupunginhallitus on delegoinut toimivaltansa konsernijaostolle, joka huolehtii yhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden määrittelystä ja seurannasta.

Kaupunginjohtaja johtaa ja valvoo kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa ja taloutta sekä toimielinten ja laitosten toimintaa ja muuta kaupungin toimintaa. Kaupunginjohtaja johtaa konsernihallintoa, kaupungin edunvalvontaa ja kansainvälisiä suhteita. Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin yleisestä elinkeinopolitiikasta, tiedottamisesta sekä tarpeellisen vieraanvaraisuuden ja huomaavaisuuden osoittamisesta. Kaupunginjohtaja edustaa kaupunkia koti- ja ulkomaisissa sidosryhmätilaisuuksissa ja neuvotteluissa.

Kaupunginjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivat kolme konsernihallinnon palvelualueita: johdon tuki, järjestämistoiminto sekä yhteiset palvelut. Näiden palvelualueiden lisäksi on kolme määräaikaista palvelukeskusta: työterveyshuollon palvelut, työllisyyspalvelukeskus ja matkailun palvelukeskus.

Konsernihallinnon tehtävänä on huolehtia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksenteon valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta sekä avustaa kaupunginhallituksen puheenjohtajaa tälle johtosäännössä annettujen tehtävien osalta, avustaa kaupunginjohtajaa ja kansliapäällikköä kaupungin hallinnon ja taloushoidon johtamisessa sekä toiminnan ja talouden johtamisessa.

Yhteisten palvelujen tehtävänä on tuottaa kaupunginhallituksen päättämiä palveluja kaupunkikonsernille ja ulkoisille asiakkaille.

Kaupungissa toimivat johdon tukena talouden, henkilöstön, viestinnän, strategian ja kehittämisen, hankintojen sekä lakipalveluiden matriisitoiminnot, joiden tehtävänä on ohjata tehtäväalueensa toimintojen ja resurssien käyttöä kaupungissa.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät (kaupunginhallitus)

Ulkoisen toimintaympäristön merkittävin muutostekijä on koronapandemian vaikutus kaupungin toimintaan ja toimintaympäristöön.

Maaliskuussa nopeasti levinnyt koronapandemia vaikutti huomattavasti kaupungin palvelutuotantoon. Välittömät vaikutukset olivat voimakkaita ja heijastuivat talouteen tulojen menetyksinä sekä ylimääräisinä kustannuksina. Välillisesti vaikutuksia heijastuu talouteen työllisyyden laskun sekä verotulojen laskemisen kautta.

Kuntatalouden tilanne on ollut haastava jo pitkään. Palvelutarpeen kasvu on lisännyt kustannuksia ja samaan aikaan valtio on tehnyt tulo-rahoitusta heikentäviä päätöksiä. Käytännössä tämä on tarkoittanut, että verorahoituksen kehitys on jäänyt palvelutuotannon nettomenojen kehityksestä.

Tästä syystä valmisteltiin sopeuttamisohjelma, johon kirjattiin 95 talouteen positiivisesti vaikuttavaa toimenpidettä. Päätettyjen toimenpiteiden avulla tavoiteltiin talouden tasapainottamista vuoteen 2023 mennessä. Sopeuttamisohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 11.11.2019 § 161.

Koronapandemian takia sopeuttamisohjelman päivittämisestä päätettiin kaupunginhallituksessa 21.9.2020 § 384. Tavoitteena on kasvun tukeminen, sopeuttavien toimenpiteiden arviointi ja uusien määrittäminen sekä taloudellista asemaa välittömästi parantavien toimenpiteiden toteuttaminen.

Väestön ja työllisyyden kehitys

Vuoden 2020 heinäkuun lopussa Turun väkiluku oli 193 089, jossa oli lisäystä 127 henkeä vuoden 2019 lopun tilanteeseen verrattuna. Kasvu on hidastunut hieman, sillä kuuden suurimman kaupungin vertailussa Turun suhteellinen väestönkasvu oli pienin.

Muunkielisten (äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi) määrän nopea kasvu on jatkunut vuoden 2020 aikana. Heinäkuun lopun ennakkotietojen mukaan muunkielisiä oli Turussa 23 428, 12,1 prosenttia väestöstä.

Työttömyys

Keväällä 2020 alkanut koronakriisi nosti rajusti koko maan ja Turun työttömyyslukuja. Suurin osa työttömyyden noususta tuli lomautuksista, jonka huippu ajoittui huhtikuun lopulle ja sen jälkeen on laskenut koko kesän aikana huomattavasti niin, että lomautukset eivät ole johtaneet laajempiin irtisanomisiin, vaan suurin osa lomautetuista on palannut työhön.

Turun työttömyysprosentti oli elokuussa 15,3 %, kun vuotta aiemmin työttömyysprosentti oli 11,3 % eli nousua vuodessa 4,0 % -yksikköä. Elokuussa oli kaikkiaan 14597 työtöntä turkulaista, joka on 3940 työtöntä enemmän verrattuna vuoden 2019 elokuun tilanteeseen. Turun työttömyydessä nousua vuodessa 37 %, koko maassa nousua 42 % ja maakunnassa 43 %. Turun työttömyyden kasvu oli siis vuodessa selkeästi maltillisempaa verrattuna maakunnan ja koko maan työttömyyden kasvuun.

Kuusikko-kuntien keskiarvolla mitattu vuosimuutos oli 49 %.

Työmarkkinatuki

Koronakriisi nosti rajusti kunnan maksamaa työmarkkinatukea. Kun vuonna 2019 Turku maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta 19,4 M€, niin vuoden 2020 ennuste näyttää elokuun kohdalla yli 2 M€ nousua viime vuoteen nähden. Suurin syy maksuosuuden nousuun on koronan aiheuttamat häiriöt työmarkkinoilla (yt-neuvottelut ja lomautukset estävät palkkatuoyöllistämistä) ja hallituksen asettamat rajoittamistoimet (kuntouttava työtoiminta piti lopettaa määräajaksi), sekä työttömyysjaksojen pidentyminen niin, että työttömiä valui työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin.

Kuusikko-kunnissa Turun työmarkkinatuen maksuosuuden kasvu on Oulun jälkeen toiseksi pienintä, verrattaessa kumulatiivista muutosta tammi-elokuun vertailuajankohtana.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset

Turkuun kohdistuvat ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit, haavoittuvuudet ja vaikutukset analysoitiin vuoden 2018 ensimmäisen puoliskon aikana laajalla hallinnon tasojen, sidosryhmien ja asiantuntijoiden yhteistyöllä osana Turun kaupungin Ilmastosuunnitelman 2029 valmistelua. Lisääntyvien äkillisten sääilmiöiden sekä jatkuvan lämpenemisen aiheuttamat riskit ovat merkittäviä ja kohdistuvat hyvinvointiin, rakennettuun ympäristöön sekä ekosysteemeihin ja ruuantuotantoon. Ilmastonmuu-

Konsernihallinto

tokseen varautuminen vaatii laajaa yhteistyötä, toimintatapojen muutosta ja investointeja.

Tiedoksi annettavat Konsernihallinnon ja palvelukeskusten tunnusluvut

Tunnusluku	Vastuuyksikkö	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021
Työmarkkinatuen kuntaosuus	Työllisyyspalvelukeskus	21 400 929	19 426 717 €	19 500 000	20 000 000
Pitkäaikaistyöttömien määrä	Työllisyyspalvelukeskus	3 427	2 741	2 400	2 600
Nuorisotyöttömien määrä	Työllisyyspalvelukeskus	1 432	1 345	1 100	1 200
Omistetun rakennuskannan keskimääräinen kunto (%)	Tilapalvelut	63,56	63,24	62,38	62,90
Suoraan omistettujen rakennusten korjausvelka (€) tilanteessa 31.12	Tilapalvelut	237 099 561	245 794 028	256 587 216	256 195 838
Investoinnit (€)	Tilapalvelut	15 172 259	20 823 642	24 953 270	26 824 288
Korjausvastuun määrä (€)	Tilapalvelut	25 769 117	26 284 500	27 601 946	26 824 971
Energiakulutus (lämpö MWh, sähkö MWh, vesi m3)	Tilapalvelut	138 323 61 241 341 202	124 289 54 297 410 975	125 767 64 083 464 783	124 580 54 583 408 573

Kaupungin palvelurakentamisen tilainvestointiohjelman jako

Tunnusluku	2021	2022	2023	2024
Uudisrakentaminen yhteensä	7 995 808	49 660 842	82 080 323	71 345 481
- emon tase	6 795 808	42 025 000	54 325 000	39 076 000
- yhtiömuotoinen toteutus	1 200 000	7 635 842	27 755 323	32 269 481
Korjausinvestoinnit yhteensä	18 828 480	42 298 099	31 381 495	15 983 333
- emon tase	18 828 480	42 298 099	31 381 495	15 983 333
- yhtiömuotoinen toteutus	0	0	0	0
Kohdistamattomat alle 1 milj. euron investoinnit*	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Hankkeiden suunnitteluvaraus**	0	0	0	0
Yhteensä	26 824 288	87 033 941	113 461 818	87 328 814

*sisältyvät kohtaan korjausinvestoinnit

1.4 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet (kaupunginvaltuusto)

Turun kaupungin kehittämisen lähtökohtana toimivat Turku 2029 –kaupunkistrategian visio, toimintalupaukset ja päämäärät sekä strategisten ohjelmien linjaukset. Strategiset ohjelmat sisältävät yhteensä 42 linjausta.

Kaupungin toiminnan päämääränä on kaupunkilaisten kestävä hyvinvointi. Väestön ikääntyminen, työttömyys, hyvinvointiin liittyvien ongelmien kasaantuminen ja resurssien oikea kohdentaminen ovat esimerkkejä toimintaympäristöön liittyvistä haasteista, joiden ratkaiseminen edellyttää kokonaisvaltaista toimintatapojen muutosta. Kaupungin palvelurakennetta on muutettava siten, että kallis erityistyö ja korjaava työ vähenevät ja toimintaa suunnataan mahdollistavaan ja ehkäisevään työhön. Palvelumuotoilulla ja -ohjauksella parannetaan erityisesti paljon palveluja käyttävien palveluketjuja. Kun investoidaan oikealla tavalla ehkäiseviin, tarpeenmukaisesti monialaisiin ja yhteen sovitettuihin palveluihin, syntyy sekä hyvinvointihyötyjä että taloudellisia säästöjä.

Palvelut järjestetään vaikuttavien palveluketjujen avulla siten, että asiakaspalvelu on toiminnan keskiössä. Palveluja toteutetaan kiinteässä ja laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Turun alueella on monipuolinen elinkeinorakenne, jonka tukena on laadukkaat ja joustavat yritys- ja innovaatiopalvelut. Paras tapa hoitaa työllisyyttä on kehittää ja tukea yritysten syntyä, kilpailukykyä ja kasvua, jolloin työvoimalle syntyy aitoa ja pysyvää kysyntää. Turun logistinen sijainti EU:n TEN-T (Trans European Network) runkoverkossa ja osana

Tukholmasta, Turun ja Helsingin kautta Pietariin ulottuvalla kasvuvyöhykkeellä tarjoaa kaupungille mahdollisuudet kehittyä merkittävänä logistisena solmukohtana.

Turun erityisenä vahvuutena ovat laadukkaat yliopistot, ammattikorkeakoulut ja muut oppilaitokset. Ne tukevat kaupungin jatkuvaa uudistumista luomalla pohjaa laaja-alaiselle osaamiselle ja luovuudelle. Turun 40 000 opiskelijaa ovat merkittävä potentiaali kaupungille ja sen yrityksille.

Matkailu- ja kongressikaupunkina kehittymisen näkökulmasta Turun historia, kulttuuripalvelut, tapahtumatoiminta, saaristo, merellisyys ja joki ovat merkittäviä vetovoima- ja elinvoimatekijöitä.

Kaupungin uudistumisen lähtökohtana ovat toiminnan läpinäkyvyys ja tietoon perustuva johtaminen, joita tuetaan ajanmukaisilla tietojärjestelmillä. Tämän vuoksi kaupunki haluaa tuntea asukkaansa ja asiakkaansa paremmin. Keskeisiä elementtejä tuottavuuden parantamisessa ovat lisäksi kaupungin tilojen käytön tehostaminen, aktiivinen omistajaohjaus ja tukipalvelujen tuotteistaminen. Yhteiset pelisäännöt varmistavat kaupungin voimavarojen tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön.

Palvelujen ja toimintojen digitalisointi mahdollistaa organisaatio- ja kustannusrakenteen keventämisen ja henkilöstön ajankäytön kohdentamisen vaativampiin tehtäviin. Asukkaille ja asiakkaille tämä tarkoittaa aikaisempaa parempia mahdollisuuksia käyttää kaupungin palveluja ajasta ja paikasta riippumatta.

Uudistamalla palveluja laajalla innovaatioyhteistyöllä avoimuuden periaatteita noudattaen kaupunki edistää myös uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja palvelumuotojen syntymistä. Jotta kehittäminen olisi tehokasta, tarvitaan kaupunkitasolla yhteisiä menetelmiä ja työvälineitä, joilla kehittämistä hallitaan.

Aktiivinen rakentaminen, joka tarkoittaa sekä määrätietoista uudisrakentamista, että täydennysrakentamista, on aina ollut eräs kasvavan kaupungin tunnusmerkeistä. Kaupungin kehittäminen laajoina kokonaisuuksina tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä ja asukkaiden viihtyvyyttä.

Turku on maailmanlaajuisesti ilmastopolitiikan edelläkävijä ja osa kansainvälistä kaupunkiverkostoa, joka ratkaisee ilmastonmuutokseen liittyviä kysymyksiä. Turku pyrkii olemaan ilmastopositiivinen kaupunki vuodesta 2029 eteenpäin ja toteuttamaan resurssiviisauden periaatteet (jätteettömyys, päästöttömyys ja kestävä luonnonvarojen käyttö) vuoteen 2040 mennessä. Ilmastosuunnitelma (kv 11.6.2018 § 142) ohjaa kaupunkikonsernin toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja varautumiseksi. Turun alueen kasvihuonekaasupäästöt on puolitettu vuoden 1990 tasosta ja Turku valittiin Euroopan parhaaksi keskikokoiseksi ilmastokaupungiksi vuonna 2020.

Uusi johtamisjärjestelmä ja pormestarimalliin siirtyminen

Turku siirtyy vuoden 2021 kesäkuusta lähtien pormestarien aikaan: kaupunkia johtavat pormestari ja

kolme apulaispormestaria. Johtamisen tueksi synnytetään maailman modernein johtamismalli.

Turun uusi johtamismalli vahvistaa demokratiaa antamalla kuntalaisille mahdollisuuden vaikuttaa merkittävästi aiempaa suuremmin kaupungin ylimmän poliittisen johdon valintaan. Muutos tehdään yhdessä ja vahvassa vuorovaikutuksessa henkilöstön kanssa.

Muutos koskee kaikkia kaupungin työntekijöitä, mutta erityisesti johtoa, tukipalveluita ja konsernihallintoa.

Uusi johtamisjärjestelmä koostuu:

- organisaatiomuutoksesta,
- toimintamallin muutoksesta
- ja sitä tukevasta uudesta johtamisjärjestelmän uudistuksesta.

Kehittämismalli

Turun kaupungissa kehittäminen perustuu kaupungin kehittämismalliin (Kh 29.9.14, § 368). Peruskaupunki noudattaa kehittämismallia kaikessa kehittämisessä. Strategiaa toteutetaan pääosin hankkeina ja projekteina. Merkittävimmät hankkeet ja projektit nostetaan toimialojen ja konsernihallinnon strategisiin ja operatiivisiin sopimuksiin.

Kehittämismalli yhtenäistää kehittämiseen liittyvät käsitteet, rakenteet ja työtavat. Kehittämismalli sisältää sekä kehittämiskokonaisuuden johtamisen (=salkunhallinta) että yksittäisen projektin johtamisen (=projektinhallinta).

Jokainen hanke ja projekti sijoitetaan kaupungin strategiarakennetta mukailevaan salkkuun tai toi-

mialan salkkuun. Kehittämissalkkua ohjaa nimetty salkunomistaja ja salkun ohjausryhmä. Kehittämismallin käytössä hyödynnetään ThinkingPortfolio –salkunhallintavälinettä.

Kaupungin kärkihankkeet

1. Keskustan kehittäminen

Kaupunginhallitus käynnisti päätöksellään 2.5.2016, § 177 Keskustan kehittämisen kärkihankkeen. Hankkeen tavoitteena on kaupunkikeskustan elinvoiman turvaaminen ja uudistaminen.

Kärkihankkeen käynnistämisen jälkeen kaupunginhallitus nimesi päätöksellään 19.9.2016 § 372 monialaisen työryhmän vision laatimiseksi. Ryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin Turun yliopiston tulevaisuuden tutkimuskeskuksen professori Markku Wilenius.

Työryhmä sai työnsä valmiiksi ja luovutti Keskustavisio 2050 asiakirjakokonaisuuden kaupungille 14.8.2017.

Keskustan kehittäminen -kärkihanke on kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunki-strategian keskustaan koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Strategian linjausten mukaan kaupungin ydin on näköiskuva kaupungin menestyksestä, hyvinvoinnista ja kilpailukyvyistä, ja siksi sen on koko ajan kyettävä uudistumaan. Kokonaisvaltaiseen kaupunkikehittämiseen tähtäävällä kärkihankkeella tavoitellaan Turun keskustan kilpailukyvyn ja vetovoiman vahvistamista niin liiketoiminnan ja matkailun kuin asumisen näkökulmista.

Yhtäältä tavoitteena on vahvistaa elinvoimaisen kaupunkikeskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä viihtyisänä ympäristönä parantamalla julkisia kaupunkitiloja, lisäämällä ympärivuotista houkuttelevuutta sekä varmistamalla vilkkaan kulttuurielämän ja vireän tapahtumatoiminnan edellytykset kaupungin keskustatilassa. Toisaalta halutaan löytää keinoja kaupallisen keskustan elinvoiman vahvistamiseen ja uskon palauttamiseen keskustaan kohdistuviin investointeihin. Tavoitteena on lisäksi varmistaa, että keskusta on tulevaisuudessakin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla niin kansainvälisesti, kansallisesti kuin seudullisestikin.

Kaupunginhallitus (13.8.2018 § 288) hyväksyi Keskustan kehittäminen –kärkihankkeen toteuttamissuunnitelman.

2. Turun tiedepuisto

Turun kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2016 talousarvion yhteydessä Turun tiedepuisto -kärkihankkeen asettamisesta. Turun kaupunginhallitus toimeenpani valtuuston päätöksen käynnistämällä hankkeen huhtikuussa 2016 (Kh 25.4.2016 § 163). Kärkihankkeessa tuotettu Turun Tiedepuiston Masterplan 2050 esiteltiin kaupunginhallitukselle joulukuussa 2017.

Toukokuussa 2018 kaupunginvaltuusto päätti, että Tiedepuisto -kärkihanke ohjaa kulloinkin toimivaltaisen toimielimen ja viranhaltijan valmistelua ja päätöksentekoa. Samalla se hyväksyi kärkihankkeen toteuttamista ja suunnittelua ohjaavat periaatteet (kv 14.5.2018 § 91).

Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kasvua tukeva kaupunkikehityskohde. Kärkihank-

Konsernihallinto

keella tavoitellaan alueen kehittymistä kansainvälisesti kiinnostavana ja rohkean kokeilevana osaamiskeskittymä, joka on toiminnoiltaan monipuolinen ja logistisesti vetovoimainen. Tiedepuiston kärkihankkeen mukaisella kehittämisellä tähdätään ennen kaikkea siihen, että Tiedepuiston sijainnin poikkeukselliset lähtökohdat ja monipuolisen osaamiskeskittymän luoma potentiaali saadaan mahdollisimman täysimääräisesti hyödyntämään kokonaisvaltaista kehitystä.

Kaupunginhallitus (18.6.2018 § 265) hyväksyi Turun tiedepuisto –kärkihankkeen toteuttamissuunnitelman.

3. Smart and wise Turku

Kaupunginhallitus (18.6.2018 § 249) päätti Smart and Wise Turku –kärkihankkeen etenemistä ja tuotosten vaikuttavuutta seuraavista mittareista.

Smart and Wise Turku-kärkihanke toteuttaa laaja-alaisesti kaupungin strategiaa. Hankkeen tarkoituksena on auttaa Turun kaupunkia varautumaan ilmastonmuutoksen ja kaupungistumisen haasteisiin sekä parantamaan toiminnan tuottavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota ja sen tuottamaa dataa. Tekemällä laaja-alaista yhteistyötä ja innovatiivisia kokeiluja alueen korkeakoulujen kanssa.

Smart and Wise Turku –kärkihankkeen kuusipainopistealuetta ovat: Hiilineutraalius ja resurssiviisaus, Asiakkuuksien ja palvelujen hallinta, Kaupunkisuunnittelu, Turvallisuus, Liikenne ja liikkuminen sekä Syrjäytymisen ehkäiseminen.

Poikkihallinnolliset hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet

Konsernihallinnon tehtäviin kuuluu kuntalaisten hyvinvointia edistävän työn ohjaus, koordinointi ja kehittäminen Hyvinvointi ja aktiivisuus –ohjelman linjausten mukaisesti. Hyvinvointityö toteutetaan yhdessä toimialojen kanssa. Hyvinvoinnin ohjausryhmä on valinnut koko kaupunkia koskeviksi strategisiksi painopisteiksi 2021 seuraavat:

- Terveiden elämäntapojen edistäminen. Tavoitteena turkulaisten perheiden kannustaminen terveiden elämäntapojen omaksumiseen. Toimenpitein lisätään lasten ja nuorten liikkumista ja aktiivisuutta sekä vähennetään ylipainoa.
- Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden vähentäminen. Tavoitteena lasten ja työikäisten yhteisöllisyyden lisääminen ja ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen mm. palveluohjauksen keinoin.
- Nuorisotyöttömyyden vähentäminen ja pitkäaikaistyöttömien aktivointi. Tavoitteena nuorisotyöttömien osuuden vähentäminen ja kunnan maksuosuuden vähentäminen toimenpiteillä, jotka toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa huomioiden opiskelu ja toimintakyky.
- Vanhemmuuden tuki. Vanhemmuutta tukemalla luodaan edellytyksiä perheiden itsenäiselle selviämiselle ja ehkäistään ongelmien kasautumista ja muuttumista vaikeammaksi. Perhe kokonaisuutena ja vanhemmuus huomioidaan kaikessa palveluiden järjestämisessä.

Konsernihallinto edistää terveitä elintapoja 2021 aktiivomalla kuntalaisia Turku tekee hyvää viestinnällä ja Koko Turku liikkuu -kampanjalla, vahvistamalla mielen voimavaroja toteuttamalla Hyvän mielen Suomi-hanke ja rakentamalla ehkäisevän mielen terveyden malli, lisäämällä ikääntyneiden toimintakykyä ja käynnistämällä WHO collaborating centre -toiminta.

Ulkopuolisuuden vähentämisen keskeiset kehittämistoimet konsernihallinnossa ovat Tykkää turkulaisesta -kampanja, kotouttamisen uudelleen organisointi tarve- ja asiakaslähtöisesti ml. työperäinen maahanmuutto sekä syrjäytymisen ja alueellisen eriytymisen ehkäisy toimenpideohjelman mukaisesti.

Nuorisotyöttömyyttä vähennetään käynnistämällä Työllisyyskokeilu huomioiden työnhakijan kokonaisvaltainen hyvinvointi koko kaupungin toimin, juurruttamalla Osaamiskeskustoiminta ja organisoimalla kaupungin työllisyystoiminta uudelleen asiakkaan palvelutarpeista lähtien.

Vanhemmuutta tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmatyöllä ja päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnilla.

Kiinteän omaisuuden ja tila- ja infraomaisuuden hallinta

Järjestämisvastuu omaisuuden arvosta huolehtimisesta on konsernihallinnolla. Omaisuuden arvosta huolehtiminen on kaupunkiympäristötoimialan kaupunkirakentamisen palvelualueella ja perustuu strategiseen sopimukseen ja investointiohjelmaan.

Konsernihallinto

Johdon tuen strateginen maankäyttö, liikkuminen ja asuntopolitiikka -yksikkö huolehtii yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa aktiivisesti kiinteistöomaisuuden kehittämisestä sekä arvosta. Kaupungin kiinteän omaisuuden luovutuksia tehostetaan kehittämällä omaisuutta houkuttelevammaksi kaavoituksella ja kumppanuusyhteistyöllä.

Tila- ja infraomaisuuden hallinta perustuu suunnitelmallisuuteen, jossa hyödynnetään korjausvelkailaskentaa. Omaisuuden arvosta huolehtiminen edellyttää riittäviä investointeja.

Tilahankkeen hyväksyminen nimikkeenä talousarvion investointiohjelmaan edellyttää lähtökohtaisesti hyväksytyä tarveselvitystä ja hankesuunnitelmaa tai hankekuvausta. Nimikkeen hyväksyminen talousarvion investointiohjelman taloussuunnitelma-
vuosille edellyttää tarveselvityksen hyväksymistä. Tavoitteena, että vastaava toimintamalli on käytössä infrahankkeita laadittaessa talousarviovuodelle 2020.

Kaupungin palvelurakennusinvestoinnit perustuvat hyväksytyihin palveluverkkosuunnitelmiin.

Rakennuskannan energiatehokkuutta ja rakennusten älykkyyttä parannetaan ja priorisoidaan investointiraamin puitteissa. Kestävät investointiperiaatteet ja laatutaso määritellään hankesuunnitelmissa.

Henkilöstö

Toiminnan painopisteet vaikuttavat olennaisesti myös toimialan henkilöstöön. Hallinnon uudistaminen, toiminnanohjausjärjestelmän päivittäminen, keskitetyn asiakaspalvelupisteen perustaminen sekä kaupungin kärkihankkeiden toteuttaminen

näkyvät työvoiman käytön määrässä kuin henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen kehittämisen tarpeissa.

Työympäristöihin kohdistuu muutoksia, joissa onnistuminen edellyttää hyvää johtamista, niin toiminnan kuin ihmisten. Työn mielekkyys rakentuu selkeistä vastuista, toimivasta yhteistyöstä ja kehittyvästä osaamisesta.

2.1 Strategiset tavoitteet (kaupunginvaltuusto)

Kaupungin oma kehittäminen

Kärkihanke 1: Keskustan kehittäminen

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.2 Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään laajalla yhteistyöllä

Muut toteutettavat linjaukset:

3.3.1

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	
Tavoitteen kuvaus: Kokonaisvaltaiseen kaupunkikehittämiseen tähtävällä kärkihankeella tavoitellaan Turun keskustan kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistamista niin liiketoiminnan ja matkailun kuin asumisen näkökulmista. Hankkeella on kolme tavoitteellista painopistealuetta, jotka luovat pohjan elävän ja vetovoimaisen kaupunkikeskustan kehittämiselle: <ul style="list-style-type: none"> Saavutettava ja helposti kuljettava keskusta: Turun keskusta on kaikkien yhteisenä kaupunginosana saavutettavuudeltaan ainutlaatuinen, ja sen liikkumisympäristön ilme on esimerkillisen viihtyisä ja vetovoimainen ympäri vuoden. Kaupallisesti houkutteleva keskusta: Turun keskusta on Läntisen Suomen tärkein ja pohjoisen Itämeren kiinnostavin talouden, kaupan ja työssäkäynnin keskittymä. Viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta: Turun keskusta on eurooppalainen asumisen, kulttuurin ja matkailun keskittymä, joka sykkii elämää ympäri vuoden. Nämä painopistealueet toimenpidekokonaisuuksineen muodostavat kärkihankkeen toimenpideohjelman rungon. Kärkihanketta ja siihen liittyvää toteuttamisohjelmaa toteutetaan laaja-alaisella avoimella yhteistyöllä kaupungin ja sen sidosryhmien kesken. Kaikilla hankkeen osa-alueilla suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on kaupungin asukkaiden, asiakkaiden ja sidosryhmien osallisuus. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma vuodelle 2020 tulee Konsernihallinnon strategisen sopimuksen liitteeksi. Toimintasuunnitelma sisältää keskeiset toimenpiteet ja mittarit kärkihankkeen etenemisen seurantaan. Kärkihankkeen ohjauksesta vastaa kaupunginhallitus.						

Konsernihallinto

Kärkihanke 2: Turun tiedepuisto

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.1 Luodaan pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina aluekokonaisuuksina

Muut toteutettavat linjaukset:

3.3.3, 3.3.7, 3.3.10

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:		Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	
<p>Tavoitteen kuvaus:</p> <p>Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kasvua tukeva kaupunkikehityskohde. Kärkihankkeella tavoitellaan alueen kehittymistä kansainvälisesti kiinnostavana ja rohkean kokeilevana osaamiskeskittymänä, joka on toiminnoiltaan monipuolinen ja logistisesti vetovoimainen. Tiedepuiston kärkihankkeen mukaisella kehittämisellä tähdätään ennen kaikkea siihen, että Tiedepuiston sijainnin poikkeukselliset lähtökohdat ja monipuolisen osaamiskeskittymän luoma potentiaali saadaan mahdollisimman täysimääräisesti hyödyntämään kokonaisvaltaista kehitystä.</p> <p>Hankkeella on neljä painopistealuetta, joilla varmistetaan alueen strategisten tavoitteiden saavuttaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Turun Tiedepuisto profiloituu kansainvälisesti merkittävänä ja rohkean kokeilevana innovaatio- ja osaamiskeskittymänä, ja luo kilpailukyisen toiminta- ja kasvuympäristön osaamisintensiiviselle tutkimus- ja yritystoiminnalle. Turun Tiedepuisto on logistisesti vetovoimainen fiksin liikkumisen keskus, jossa saumattomasti toisiinsa kytkeytyvät kestävä liikunnan muodot ja niitä tukevat palvelut tekevät arjesta sujuvaa. Turun Tiedepuisto on ympäri vuorokauden elävä ja viihtyisä kohtaamisten keidas, jossa hyvinvointia ja terveyttä edistävät alustat, ratkaisut ja palvelut nivoutuvat luontevaksi osaksi alueen asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea. Turun Tiedepuisto on kaupungin energiatehokkain rakennettu alue, jonka kehittämisessä painottuvat laadukkaan perusinfraan lisäksi älykkään ja kestävä kaupungin ratkaisut ja teknologiat. <p>Kupittaa ja Itäharjun välisen kannen rakentamisessa yhdistetään ainutlaatuisella tavalla kaikki aluetta koskevat strategiset tavoitteet niin innovaatioalustana, jossa keskiössä Triple Helix -yhteistyö, kuin toisaalta Tunnin junan ensimmäisenä päätepiite, jonka saavutettavuus on ainutlaatuista ja jossa alueen keskipiite muodostaa kohtaamisen keitaan. Alue muodostaa hyvinvoinnin referenssikaupungin osan, jossa on parhaat edellytykset opiskella, innovoida, työskennellä, elää ja asua.</p> <p>Kärkihankkeen toimintasuunnitelma vuodelle 2020 tulee Konsernihallinnon strategisen sopimuksen liitteeksi. Toimintasuunnitelma sisältää keskeiset toimenpiteet ja mittarit kärkihankkeen etenemisen seurantaan. Toimintasuunnitelma laaditaan kaupunginhallituksen hyväksytyä kärkihanke-esityksen. Kärkihankkeen ohjauksesta vastaa kaupunginhallitus.</p>						

Konsernihallinto

Kärkihanke 3: Smart and Wise Turku

Strateginen teema: **Vaikuttava ja uudistuva Turku**

Strateginen linjaus: 3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä

Muut toteutettavat linjaukset:

3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:		Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen	Toimintasuunnitelman toteuttaminen		
<p>Tavoitteen kuvaus:</p> <p>Smart and Wise Turku-kärkihankkeen tarkoituksena on auttaa Turun kaupunkia varautumaan ilmastonmuutoksen ja kaupungistumisen haasteisiin sekä parantaa toiminnan tuottavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota ja sen tuottamaa dataa.</p> <p>Kaupunki tekee laaja-alaista yhteistyötä ja innovatiivisia kokeiluja alueen korkeakoulujen, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa ja luo samalla uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja kasvatamme Turun kansainvälistä kiinnostavuutta.</p> <p>Hankkeella on kuusi painopistealuetta: 1) hiilineutraalius ja resurssiviisaus, 2) asiakkuuksien ja palvelujen hallinta, 3) turvallisuus, 4) kaupunkisuunnittelu, 5) liikenne ja liikkuminen ja 6) syrjäytymisen ehkäiseminen. Painopistealueet hyödyntävät yhteisiä kyvykkyksiä, joita ovat alustatalouden toimintamalli sekä tiedon hyödyntämisen toimintamalli.</p> <p>Kärkihankkeen toimintasuunnitelma vuodelle 2020 tulee Konsernihallinnon strategisen sopimuksen liitteeksi. Toimintasuunnitelma sisältää keskeiset toimenpiteet ja mittarit kärkihankkeen etenemisen seurantaan. Kärkihankkeen ohjauksesta vastaa kaupunginhallitus.</p>						

Konsernihallinto

Turun kaupungin ilmastosuunnitelma 2029 (kv 11.6.2018 § 142)

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.6 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2029

Muut toteutettavat linjaukset: -

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:		Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	
Tavoitteen kuvaus: Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan toimenpiteillä edetään kohti kaupunkiseudun hiilineutraaliutta 2029. Turun kaupungin ilmastosuunnitelma 2029 noudattaa Euroopan Unionin yhteistä mallia (SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan) ja sisältää ilmastopolitiikan toimintalinjat ja välitavoitteet vuosille 2021, 2025 ja 2029. Suunnitelma käsittää sekä ilmastomuutoksen hillinnän että sopeutumisen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi suunnitelman yksimielisesti 11.6.2018 ja päätti, että suunnitelma on huomioitava ohjaavasti toimialojen ja konserniyhteisöjen toiminnan ja talouden suunnittelussa ja toteutuksessa vuosittain. Päämääränä on toteuttaa yhdessä kaupunkistrategian asettama tavoite hiilineutraalista kaupunkialueesta 2029 sekä vahvistaa Turun asemaa ilmastoratkaisujen kansainvälisenä edelläkävijänä. Ilmastosuunnitelma sisältää myös perustelut, miksi ja miten hiilineutraaliuden tavoite saavutetaan. Vuodesta 2029 alkaen tavoitteena on ilmastoposiitivinen kaupunkialue.						

Konsernihallinto

Musiikkitalon toteuttaminen (konserttitalo)

Strateginen teema: **Yrittävä ja osaava Turku**

Strateginen linjaus: 3.1.5 Turkuä kehitetään merkittävänä matkailu-, kongressi- ja tapahtumakaupunkina

Muut toteutettavat linjaukset:

2.3.6, 2.3.7

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:			Allianssin hankintavaihe valmiiksi ja kehitysvaihe käynnistyy.			
Tavoitteen kuvaus: Turun uusi konserttitalo rakennetaan Aurajoen itärannalle Itsenäisyydenpuistoon. Uudisrakennushanke toteutetaan allianssimallilla. Allianssimalli koostuu strategisesta vaiheesta, muodostamis- ja ehdotusvaiheesta, kehitysvaiheesta, toteutusvaiheesta ja jälkivastuusta.						

Konsernihallinto

Johtamisjärjestelmän uudistaminen ja pormestarimallin käyttöönotto

Strateginen teema: **Vaikuttava ja uudistuva Turku**

Strateginen linjaus: 3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä

Muut toteutettavat linjaukset:

3.2.6

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:		Johtamisjärjestelmän suunnittelu	Uuden johtamisjärjestelmän käyttöönotto ja sopimusohjauksmallin uudistaminen			
Tavoitteen kuvaus: Turku siirtyy vuoden 2021 kesäkuusta lähtien pormestarien aikaan: kaupunkia johtavat pormestari ja kolme apulaispormestaria. Johtamisen tueksi synnytetään maailman modernein johtamismalli. Turun uusi johtamismalli vahvistaa demokratiaa antamalla kuntalaisille mahdollisuuden vaikuttaa merkittävästi aiempaa suuremmin kaupungin ylimmän poliittisen johdon valintaan. Muutos tehdään yhdessä ja vahvassa vuorovaikutuksessa henkilöstön kanssa. Muutos koskee kaikkia kaupungin työntekijöitä, mutta erityisesti johtoa, tukipalveluita ja konsernihallintoa.						

Konsernihallinto

Linnakaupunki ja Linnaniemi (historian ja tulevaisuuden museo) sekä kantasatama

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.1 Luodaan pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina aluekokonaisuuksina

Muut toteutettavat linjaukset:

2.3.5, 3.1.3, 3.1.5, 3.3.3, 3.3.5, 3.3.7, 3.3.10

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:		Linnakaupungin asemakaavoituksen edistäminen sekä vahvojen kaavojen toteutus investointiohjelmalla. Ferry Terminaalin asemakaavoitus	Linnakaupungin asemakaavoituksen edistäminen, sekä vahvojen kaavojen toteutus investointiohjelmalla. Linnanniemen arkkitehtikilpailu ratkaistu ja aluetta koskeva asemakaavaluonnos käsitelty. Kantasataman etenemismallin päätös.			

Tavoitteen kuvaus:

Linnakaupungin osayleiskaavan mukainen kaupunkirakenteen muutos etenee eri vaiheissa (esiselvitys, suunnittelu ja toteutus) olevien alueiden kautta. Kaupunki mahdollistaa infrainvestoineilla asuntojen ja palveluluiden rakentumisen alueelle. Tavoitteena on turvata keskustamaisen kaupunkirakenteen laajentuminen kohti merta.

Linnanniemen tavoitteena on olla tulevaisuudessa ympärivuotisen kaupunkikulttuurin keskus, jossa voi kokea samanaikaisesti historian, meren ja maailman kauneimman saariston. Linnan ohella sinne houkuttelevat monipuoliset palvelut, rantaan asti ulottuvat ulkoilualueet, erilaiset merelliset toiminnot sekä tuleva Historian ja tulevaisuuden museo.

Linnakaupungin kokonaisuuteen liittyvän kantasatama-alueen kehittämisen esiselvityksen perusteella päätetään hankkeen etenemisestä vuonna 2021. Satama-alueiden kehittämisen tavoitteena on varmistaa alueella toimivien yritysten toimintaedellytykset, sekä tukea merellisen kaupunginosan syntymistä. Merkittävässä asemassa tulee olemaan alueen logistiikka ja liikkumiskysymykset.

Konsernihallinto

Raitiotien ensimmäisen vaiheen yleis- ja toteutussuunnitelmat

Strateginen teema: **Rakentuva Turku ja ympäristö**

Strateginen linjaus: 3.3.7 Ympäristön kannalta kestävää ja turvallista liikennettä ja liikkumista edistetään eheää kaupunkirakennetta hyödyntämällä

Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.4

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021:						
Hankeyhtiön perustaminen			Hankeyhtiö käynnistää toiminnan	Hankeyhtiö toiminnassa	Hankeyhtiö toiminnassa	Hankeyhtiö toiminnassa
Raitiotien yleissuunnitelma			Yleissuunnitelma laaditaan. Päätös toteutussuunnittelusta (kh) myös Kauppatorisatama osuudella.			
Raitiotien toteutussuunnitelmat (hankeyhtiö)			Hankeyhtiö päättää hankintamenettelystä ja käynnistää hankintamenettelyn.	Toteutussuunnittelu	Toteutussuunnittelu	Investointipäätös raitiotien toteutussuunnitelman ja vahvistuneen kustannusarvion perusteella
Tavoitteen kuvaus: Raitiotien Tiedepuiston ja Sataman linjat kytkevät yhteen Turun merkittävimmät kaupunkikehityshankkeet Tiedepuiston, keskustan kehittämisen sekä Linnakaupungin. Toteuttamalla raitiotie kokonaisvaltaisena kaupunkikehityshankkeena voidaan tukea ja nopeuttaa näiden alueiden kehittymistä. Turun kaupunginvaltuusto päätti 20.4.2020 § 51, että raitiotien toteutussuunnitelmat laaditaan välille Varissuo-Kauppatori ja raitiotien hankesuunnitelmatasoinen yleissuunnitelma ja tarvittaessa toteutussuunnitelmat välille Kauppatori-satama. Suunnitelmien perusteella syntyy hankkeen lopullinen kustannusarvio kaupunginvaltuuston investointipäätöstä varten. Samalla päätettiin käynnistää raitiotien edellyttämät asemakaavanmuutokset, jotka sisältyvät Kaupunkiympäristötoimialan operatiiviseen sopimukseen.						

Konsernihallinto

Ulkoiset sidosryhmä – ja vaikuttamistavoitteet

Tunnin juna -hankkeen hankeyhtiön osakkuus

Strateginen teema: **Yrittävä ja osaava Turku**

Strateginen linjaus: 3.1.3 Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja

Muut toteutettavat linjaukset:

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021: Turun ja Helsingin välisen oikoradan suunnittelusta ja toteuttamisesta tehdään kansallinen päätös.		Yleissuunnittelu valmis, tehdään toteutus päätös	Toteutus käynnissä	Toteutus käynnissä	Toteutus käynnissä	
Tavoitteen kuvaus: Tunnin junaksi nimitetään nopeaa junayhteyttä Helsingin ja Turun välillä. Helsingin ja Turun välisen ratayhteyden nopeuttamiseksi toteutetaan kokonaan uusi oikorata Espoosta Lohjan kautta Saloon. Lisäksi nopea yhteys sisältää Espoon kaupunkiradan, Salo–Turku-kaksoisraiteen sekä Turun ratapiha-alueet.						

2.2 Strategiset tavoitteet (kaupunginhallitus)

Nuorisotyöttömyyden vähentäminen

Pitkäaikaistyöttömien aktivointi

Strateginen teema: **Yrittävä ja osaava Turku**

Strateginen linjaus: 3.1.4 Tuetaan työllisyyden paranemista uudistamalla kaupungin työllistämistoimintaa ja lisäämällä maahanmuuttajien työelämäyhteyksiä

Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.7

Arviointikriteerit:	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Nuorisotyöttömien osuus	12 %	11 %	12 %			
Työllisyysmäärärahan vaikuttavuus						
<ul style="list-style-type: none"> Henkilöitä aktivointi- ja työkykypalveluiden piirissä	2655	3000	3000			
<ul style="list-style-type: none"> Kokonaisasiakasmäärä	4279	4500	4500			
<ul style="list-style-type: none"> Uusien asiakkaiden määrä	3647	3000	4000			
<ul style="list-style-type: none"> Työmarkkinatuen kuntaosuudella olevien ohjaus aktivointitoimiin	1254	1500	1500			
<ul style="list-style-type: none"> Aktivointiaste *	62 %	70 %	75 %			

Tavoitteen kuvaus: Nuorisotyöttömien osuuden vähentäminen ja kunnan maksuosuuden vähentäminen toimenpiteillä, jotka toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa huomioiden opiskelu ja toimintakyky.

* Asiakkuuden lopettamissyynä on: työllistetty, opiskeluun siirtynyt, kuntouttavassa työtoiminnassa olevat, Koho-harjoittelussa olevat).

Konsernihallinto

Poikkihallinnolliset hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet

Strateginen teema: **Terve ja hyvinvoiva turkulainen**

Strateginen linjaus: 2.1.1. Luodaan puitteen hyvinvoinnille laaja-alaisella yhteistyöllä

Muut toteutettavat linjaukset: 2.1.2; 2.2.3.; 2.2.5.; 2.3.1.; 2.3.2.; 2.3.5.

Arviointikriteerit	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Terveiden elintapojen edistäminen			Ehkäisevän mielenterveystyön malli luotu			
Yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden vähentäminen			Syrjässä olevien nuorten määrä vähenee			
Vanhemmuuden tuki			Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toimeenpano			

Tavoitteen kuvaus:

Horizontaaliset tavoitteet koskevat koko kaupunkia ja toimeenpannaan koko kaupungin toimenpitein. Konsernihallinto edistää terveitä elintapoja: Turku tekee hyvää viestintä, Koko Turku liikkuu -kampanja, Hyvän mielen Suomi-hanke, ehkäisevän mielenterveystyön mallin luominen, ikääntyneiden toimintakyvyn toimet ja WHO collaborating centre -toiminnan käynnistäminen. Ulkopuolisuuden vähentäminen: Tykkää turkulaisesta -kampanja, kotouttamisen uudelleen organisointi tarve- ja asiakaslähtöisesti, syrjäytymisen ja alueellisen eriytymisen ehkäisy toimenpideohjelman mukaisesti. Vanhemmuuden tukeminen: lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmatyö ja päätösten vaikutusten ennakoarviointi.

Konsernihallinto

Teknillisen alan korkeakoulutuksen ja vetovoiman vakiinnuttaminen

Strateginen teema: **Yrittävä ja osaava Turku**

Strateginen linjaus: 3.1.6 Turun asemaa Suomen vetovoimaisimpana yliopisto- ja opiskelijakaupunkina vahvistetaan

Muut toteutettavat linjaukset:

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Arviointikriteeri 2021: Toteutuu suunnitelman mukaisesti		Toimintamallin toimeenpano	Toimintamallin toimeenpano	Toimintamallin toimeenpano	Toimintamallin toimeenpano	
<p>Tavoitteen kuvaus: Teknologiakampus Turun toiminnan käynnistäminen ja toteutus, jossa kaupungin vetovastuulla on STEAM –toiminta. Laaja-alainen ja monitieteinen tekniikan alan osaamiskeskittymä tukee tulevaisuuden teknologioiden kehittymistä Turun alueella. Yhteistyössä korkeakoulujen ja alueen elinkeinoelämän kanssa kaupunki vahvistaa pitkäjänteisesti Turun kilpailukykyä sekä asemaa tekniikan koulutuksessa ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa (TKI).</p> <p>Turun yliopiston 2021 käynnistyvä uusi teknillinen tiedekunta muodostaa käänteentekeväen pysyvän resurssin, joka vahvistaa merkittävästi alueen elinvoimaa, kilpailukykyä ja teknologiakehitystä. Tiedekunta saavuttaa täyden toimintavahvuutensa 2025, jolloin kaikki vuosikurssit ovat täynnä ja ensimmäiset 2020 syksyllä aloittaneet opiskelijat alkavat valmistua. Laaja-alaiset erityistoimet, mm. kuntien ja yritysten lahjoitusprofessuurit, ovat osaltaan varmistamassa uuden tiedekunnan käynnistysvaiheen 2021-2025 onnistumista.</p> <p>Osana Teknologiakampusta kaupungin vetämä STEAM –kokonaisuus vahvistaa tekniikan uuden korkeakoulutuskokonaisuuden vetovoimaa ja koulutuksen kysyntää Turussa ja Lounais-Suomessa. STEAM, jonka laajaan hankekokonaisuuteen sisältyvät mm. Työelämälehtori -hanke sekä Merilukio, tarjoaa perusopetuksen ja toisen asteen yhdistävän tiede- ja teknologiapolun, jonka kautta eri-ikäisille lapsille ja nuorille aukeaa laaja mahdollisuus oppia tieteitä ja teknologiaa ja suuntautua tekniikan eri alojen jatko-opiskeluun ja työharjoitteluun.</p>						

Konsernihallinto

2.3 Strategiset hankkeet (kaupunginhallitus)

Hanke	Hyötytavoite	Strategiakytös
Uusien työ- ja tilankäyttökonseptien kehittäminen	Byråbo: Tilankäyttöä tehostetaan kaikissa kaupungin toimistoissa siten, että tilamitoitus on enintään 15-18 m ² /hlö (uudiskohteissa 15 m ² ja peruskorjatuissa kohteissa 18 m ²). Samalla voidaan osittain luopua myös nimetyistä työpisteistä. Tätä kautta voidaan vähentää jopa noin 10 000 m ² toimistotiloja. Säästöpotentiaali tilakustannuksissa näiden toimenpiteiden seurauksena voi olla vuositasolla jopa 0,5 - 1,5 M€. Joka tapauksessa nykyisiä toimistotiloja tulisi lähivuosina korjata, joten tilainvestoinneilta ei voida säästyä. Keskitetyn toimistoratkaisun myötä voidaan myös saada aikaan toiminnan tehostumista.	3.2.7 Tilojen käyttöä tehostetaan uudistamalla toimintamalleja
Työllisyyden edistämisen	Kaupungin pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvien kustannusten alentaminen. Kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen ja kaupungin roolin selvittäminen työllisyysasioissa. Asiakslähtöisempien palvelujen tuottaminen turkulaisille.	3.1.4 Tuetaan työllisyyden paranemista uudistamalla kaupungin työllistämistoimintaa ja lisäämällä maahanmuuttajien työelämäyhteyksiä
Keskustan kehittäminen -kärkihanke	Kärkihankkeen toimintasuunnitelma ja ensi vuoden painopistealueiden tavoitteet löytyvät erillisestä liitteestä.	Strategian kärkihanke, joka toteuttaa useita linjauksia molemmista strategisista ohjelmista.
Turun kaupungin hallinnon kehittämishanke	1. Hallinnon laadun parantaminen toimintatapoja kehittämällä 2. Tehtäväkuvien selkeyttäminen ja osaamisen varmistaminen riskien hallinnan näkökulmasta. 3. Hallinnon tiivistäminen - tuottavuuden lisääminen.	3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevalla työvälineillä
Turun tiedepuisto -kärkihanke	Kärkihankkeen toimintasuunnitelma ja ensi vuoden painopistealueiden tavoitteet löytyvät erillisestä liitteestä.	Strategian kärkihanke, joka toteuttaa useita linjauksia molemmista strategisista ohjelmista.
Toiminnan ja talouden ohjauksen kehittäminen (SAP)	Nykyisen toiminnanohjaus- ja henkilöstöhallintajärjestelmän päivitys. Tavoitteena on raportoinnin tehostuminen, kustannuslaskennan kehittäminen ja laadukkaamman tiedon tuottaminen päätöksenteon tueksi. Luodaan ja jalkautetaan yhteiskäyttöiset virtaviivaistetut prosessit toiminnanohjaukseen, sekä rakennetaan tätä tukeva moderni tietojärjestelmäratkaisu. Vuoden 2021 hyötytavoite 6 milj. euroa, ja vuodesta 2022 eteenpäin 12 milj. euroa vuositasolla.	3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla 3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä
Tietohallintostrategian toimeenpano	Kaupungin IT-palvelujen kehittämisvisio tiivistyy kuuteen tavoitteeseen. Visio kuvaa miten IT-palvelujen tulee toimia, jotta toiminta parhaiten vastaa asiakkaiden ja henkilöstön odotuksia sekä kaupungin strategisia päämääriä.	3.2.6 Kaupungin perustoimintaa tuetaan parantamalla tukipalvelujen laatua ja kustannustehokkuutta
Smart and Wise Turku -kärkihanke	Kärkihankkeen toimintasuunnitelma ja ensi vuoden painopistealueiden tavoitteet löytyvät erillisestä liitteestä.	Strategian kärkihanke, joka toteuttaa useita linjauksia molemmista strategisista ohjelmista.

Konsernihallinto

Pohjoinen kasvuyöhyke (PKV)	<p>Pohjoinen kasvuyöhyke on alusta ennakkoluulottomille digitaalisten palvelukonseptien kokeiluille ja piloteille sekä kansainvälisesti houkutteleva elinkeinoelämän toimintaympäristö. Se tarjoaa kehitysalustan innovaatioille, Suomen edelleen kansainvälistymiselle ja uusiin, digitaalisiin sovelluksiin perustuvien ratkaisujen kokeiluille ja kaupallistamiselle. Pohjoisen kasvuyöhykkeen strategiset painopisteet vuosina ovat elinkeinoelämän kannalta keskeisten kuljetusketjujen ja logistiikkaratkaisujen kehittäminen yli hallinnollisten tai alueellisten rajojen, tavoitteena kitkattomat ja sujuvat logistiset tavaravirrat. Pohjoisen kasvuyöhykkeen kehittämisen kärjet kohdistetaan sisäisen saavutettavuuden parantamiseen kotimaan ja kansainvälisen tavaraliikenteen solmukohtissa. Yritysten asiointiin ja tavaravirtojen tehokkuus ja niiden saavutettavuus vyöhykkeellä perustuu siihen, kuinka hyvin satamat, lentoasemat ja tavaraliikenteen rajanylityspaikat toimivat koko vyöhykkeellä, sekä siihen kuinka vyöhykkeen sisäiset virrat toimivat logistiikkakeskusten, väylien ja logistiikkapalvelujen markkinoiden varassa.</p>	3.1.3 Elinkeinoelämän kilpailuetua kasvatetaan vahvistamalla Turun logistista asemaa ja logistiikkapalveluja
Asiakirjahallinnan kokonaisuuden kehittäminen	<p>Kaupungin tiedonhallinnan ratkaisut vastaavat niitä vaatimuksia, jotka julkishallinnon tulee täyttää tietosuojan sekä sähköisen tiedon, rekisteritiedon ja asiakirjallisen tiedon elinkaaren hallinnassa ja käsittelyssä. Samalla käyttöön saadaan prosessien digitalisoinnin sähköisesti säilytetävän tiedon ja hyödyt: tiedon parantunut löydettävyys, yhdistely-, jatkokäyttö- ja jalostusmahdollisuudet sekä tietopalvelun tehostuminen. Digitaalisia aineistoja ja asiakirjallista tietoa voidaan jatkossa käyttää ja säilyttää pelkästään sähköisessä muodossa, jolloin paperiaineiston arkistointiin tarvittava arkistotilarave ei enää kasva.</p>	3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla
DigiTurku	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisen vuorovaikutuksen jatkokehittäminen • Palvelukartan jatkokehittäminen • Saavutettavuuslain vaatimusten vakiinnuttaminen • Suomi.fi-maksut, jatkokehittäminen • Suomi.fi-viestit, jatkokehittäminen • Sähköisen allekirjoituksen laajentaminen • Verkkoliiketoiminta • Verkkomaksujen palautusprosessi	3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä

Konsernihallinto

IT-palvelukehitys	<p>IT-palvelukehitystä tehdään tietohallintostrategian mukaisesti. Kaupungin työntekijöille luodaan digitaalinen työympäristö, jonka avulla työn tuottavuuden kasvu mahdollistetaan ajasta ja paikasta riippumattomasti. Kaupungin tärkeimpiä sovelluksia jaetaan tietoturvallisesti käytettäväksi myös ulkoverkosta ja ulkoisista työasemista. Työympäristöön tuodaan lisää uusia pilvipalveluja, jotka tuovat kaupungin työntekijöiden käyttöön yhä uusia ja innovatiivisia työn tekemisen välineitä. Käyttövaltuushallintaa kehitetään automatisoimalla käyttäjävaltuushallintaa. Mobiilityöskentelyä tuetaan ja mahdollistetaan yhdessä muiden hankkeiden kanssa ja näiden tarpeita kuunnellen (mm. Byråbo). IT-palveluiden kustannuksien läpinäkyvyyttä parannetaan ja mahdollistetaan käyttäjille ajantasainen tieto palveluiden käyttäjämääristä ja hinnoista rakentamalla IT-palveluiden oma raportointiportaali asiakkaiden käyttöön. Työasemaympäristön modernisoimista jatketaan Windows10 -päivityksillä ja alustaratkaisuja kehitetään strategian mukaan tukemaan yhä laajemmin kaupungin järjestelmiä.</p>	<p>3.2.2 Tuloksellisuutta parannetaan hyvällä johtamisella, uusilla toimintatavoilla ja niitä tukevilla työvälineillä 3.2.3 Digitaalisia palveluja kehitetään laajalla ja avoimella yhteistyöllä 3.2.4 Parempaa johtamista ja päätöksentekoa tuetaan tiedonhallintaa parantamalla 3.2.6 Kaupungin perustoimintaa tuetaan parantamalla tukipalvelujen laatua ja kustannustehokkuutta</p>
--------------------------	--	---

Konsernihallinto

3.1 Määrärahat ja investoinnit (kaupunginvaltuusto)

Kaupunginhallitus (Konsernihallinto ja määräaikaiset palvelukeskukset), 1 000 €

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 muutoksin	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Käyttötalousosa						
Toimintatulot	183 037	177 237	179 922	182 441	184 995	187 585
Valmistus omaan käyttöön	80	0		0	0	0
Toimintamenot	225 852	245 631	257 450	261 054	264 709	268 415
Toimintakate	-42 734	-68 394	-77 527	-78 612	-79 713	-80 829
Muutos-%		60,0%	13,4%	1,4 %	1,4 %	1,4 %
Investointiosa						
Investointimenot	3 175	8 839	8 159	8 159	8 159	8 159
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet		0				
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot		0				
NETTO	-3 175	-8 839	-8 159	-8 159	-8 159	-8 159
Muutos-%		178,4%	-7,7%	0,0%	0,0%	0,0%

Konsernihallinto

Kaupungin yhteiset toiminnot (Maa-, tila- ja infraomaisuus), 1 000 €

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 muutoksin	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Käyttötalousoasa						
Toimintatulot	36 224	24 200	23 200	26 200	31 900	28 900
Valmistus omaan käyttöön	39	0				
Toimintamenot	5 615	2 500	8 800	1 600	2 000	2 000
Toimintakate	30 648	21 700	14 400	24 600	29 900	26 900
Muutos-%		-29,2%	-33,6%	70,8%	21,5%	-10,0%
Investointiosa						
Investointimenot	108 461	97 766	89 767	149 122	162 529	137 147
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	1 451	0				
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot		23 700	23 700	23 700	27 000	27 000
NETTO	-107 011	-74 066	-66 067	-125 422	-135 529	-110 147
Muutos-%		-30,8%	-10,8%	89,8%	8,1%	-18,7%

Talousarviomääräraha kohdennetaan kaupunginhallituksen omaisuudenhallinnan tulosalueelta (Kustannuspaikat: Maaomaisuus, tilaomaisuus, infraomaisuus) Kaupunkiympäristötoimialalle.

Konsernihallinto

3.2 Määrärahat palvelualueittain, 1 000 €(kaupunginhallitus)

Palvelu- tai tulosalue	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate
Johdon tuki	80	6 431	-6 351
Järjestämistoiminto	0	512	-512
Yhteiset palvelut	160 297	140 101	20 195
Hankinta- ja logistiikkakeskus	0		0
Määräaikaiset palvelukeskukset	12 266	51 447	-39 181
Yhteiset	4 194	24 719	-20 525
Hankkeet ja projektit	3 032	10 286	-7 253
Edelleen kohdistettavat määrärahat	0	23 902	-23 902
Ruokapalvelut - toiminta	53	53	0
ALV-toimintamalli	0	0	0
Kaupunginhallitus yhteensä	179 922	257 450	-77 527

Konsernihallinto

3.6 Muut investoinnit (kaupunginhallitus)

	TALOUSARVIO 2021	TALO USSUUNNITELMA 2021	TALO USSUUNNITELMA 2022	TALO USSUUNNITELMA 2023
Investointihankkeet yhteensä	8 159 000	8 009 000	8 009 000	8 009 000
Uus- ja laajennusinvestoinnit	8 159 000	8 009 000	8 009 000	8 009 000
Muut pitkävaikutteiset menot	8 159 000	8 009 000	8 009 000	8 009 000
Varaus Suomen Joutsenen kunnostusta varten	150 000			
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	1 003 000			
Smart and Wise Turku	1 700 000			
IT-palvelukehitys	2 303 000			
Tukiprosessien kehittäminen (sis. Toiminnanohjausjärjestelmä)	2 003 000			
Toimialojen it-investoinnit	1 000 000			
Muut pysyvien vastaavien hankinnat	0	0	0	0
Koneet ja kalusto	0	0	0	0

Konsernihallinto

3.7 Kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet (kaupunginvaltuusto)

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 muutoksin	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Käyttötalousosa						
Toimintatulot		0				
Valmistus omaan käyttöön		0				
Toimintamenot	18 758	19 785	20 184	20 588	21 000	21 420
Toimintakate	-18 758	-19 785	-20 184	-20 588	-21 000	-21 420
Muutos-%		5,5%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Konsernihallinto

3.8 Kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet kohteittain (kaupunginhallitus)

Omarahoitusosuudet, €

	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021 toimintatulot	Talousarvio 2021 toimintamenot	Toimintakate	Muutos, €	Muutos, %
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos	-14 063 844	0	14 311 440	-14 311 440	247 596	1,8 %
Maaseutuelinkeinoasiat	-22 000	0	22 000	-22 000	0	0
UBC	-300 000	0	290 000	-290 000	-10 000	-3,3 %
Eläkkeet	-5 398 808	0	5 560 773	-5 560 773	161 965	3,0 %
Yhteensä	-19 784 652	0	20 184 213	-20 184 213	399 561	2,0 %

4.1 Työvoiman käyttö (kaupunginhallitus)

Henkilötyövuodet (htv) ja kustannukset, 1.000 €

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021	Taloussuunnitelma 2022	Taloussuunnitelma 2023	Taloussuunnitelma 2024
Kaupunginhallitus, yhteensä (htv)	650,2	633,3 (649,47)	717,2	717,2	717,2	717,2
Kaupunginhallitus, palkat ja palkkiot	37 394	41 033	43 189*	43 189*	43 189*	43 189*
Konsernihallinto (htv)	483,9	340,3	545,6	545,6	545,6	545,6
Konsernihallinto, palkat ja palkkiot	22 873	25 129	25 708	25 708	25 708	25 708
Määräaikaiset palvelukeskukset (htv)	166,2	144,5	171,6	171,6	171,6	171,6
Määräaikaiset palvelukeskukset, palkat ja palkkiot	14 521	15 904	17 481	17 481	17 481	17 481

Lisätietoja: *Siirrot toimialoilta konsernihallintoon vaikuttavat TA 2020 ja TAE 2021 vertailukelpoisuuteen. Palkka- ja HTV-tiedot eivät ole vielä täysin päivittyneet. Muun kuin talouden henkilöstön määrärahat ovat vielä toimialoilla (myös vuoden 2021 TA-lukujen osalta). Kun huomioidaan talouden henkilöstön siirrot toimialoilta konsernihallintoon, on htv-luku neljän kuukauden vaikutuksella yhteensä 649,47 (sis. palkkoihin ja palkkioihin), kaikkien siirtojen jälkeen 660,36 htv. Sulkeissa annettu luku, jos taloushenkilöstön siirto olisi mukana.

Sisäiset siirrot: Kv:n 18.5.2020 § 60 päätös hallintosäännön muuttamisesta johtamisjärjestelmämuutoksen toteuttamiseksi. Kaupunginjohtajan päätös: hallinnon järjestäminen konsernihallinnossa 1.9.2020 lukien 28.8.2020 §216. Hyvinvointi-, sivistystoimi- ja vapaa-aikatoimialoilta siirrettiin 82 työntekijää viestintä- ja markkinoinnista sekä kehittämisestä (yht.33) ja taloudesta (49).. HTV-luku sisältää lisäksi kahden vakanssin siirrot sivistystoimialalta kuljetuspalveluihin (4977-2020). Henkilöstön sijoittuminen yksiköihin on valmisteilla järjestelmään.

Toimialoilta siirtyneiden lisäksi talousarvioehdotuksen 2021 htv-luvun varsinainen kasvu johtuu pääosin määräaikaisen hankehenkilöstön osalta kaupungin kärkihankkeissa sekä työllisyyspalvelukeskuksessa v.2020 aikana alkaneen Osaamo-hankkeen, työllisyyskokeilun määräaikaisen henkilöstön vuoksi sekä Maahanmuuttajien osaamiskeskus-jatkohankkeen vuoksi.

Työvoiman käyttö (tiedoksi annettava)

Henkilötyövuodet (htv)	Tilinpäätös 2019	Talousarvio muutoksineen 2020	Talousarvio 2021
Konsernihallinto yhteensä	650,2	633,3 (649,47)	717,2
Johdon tuki	60,3		57,3
Järjestämistoiminto	-		8,0
Yhteiset palvelut	397,8		387,7
Määräaikaiset palvelukeskukset	166,2	144,5	171,6
Hankkeet ja projektit	25,1		36,6
Edelleen kohdistettavat määrärahat	0,7		1,0
Palkat ja palkkiot (1 000 euroa)	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021
Konsernihallinto yhteensä	37 394	41 033	43 189*
Johdon tuki	3 847	3 587	3 817
Järjestämistoiminto	-	249	413
Yhteiset palvelut	16 291	18 241	18 321
Määräaikaiset palvelukeskukset	14 521	15 904	17 481
Hankkeet ja projektit	1 884	1 788	1 857
Yhteiset	837	1 265	1 267
Edelleen kohdistettavat määrärahat	14	-	34

4.2 Tilojen ja alueiden käyttö (kaupunginhallitus)

Käytössä olevat tilat ja alueet, konsernihallinto

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio 2021
Tilat yhteensä (m ²)	22 190	24 854	26 019
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	22 190	24 854	26 019
<p>Skanssin ja Kauppatorin Monitorit ovat 100 % Konsernihallinnon sopimukset, mutta niitä ei ole huomioitu neliöissä, koska eivät yksinomaan ole Konsernihallinnon käytössä.</p> <p>Talousarvion 2021 luvut perustuvat 18.5.2020 hetken ennusteeseen vuoden 2021 tilamääristä. Luvuissa on huomioitu loppuvuoden 2020 tilamuutokset siinä määrin kuin ne ennusteen ottohetkellä on ollut tiedossa</p> <p>Vuosien 2018 ja 2019 luvuista poistettiin Työterveystalon tilat; osa tiloista jäi kaupungille ja ovat mukana 2020 luvuissa. Puutarhakatu 14 otettiin kerros 4 ja 5 työllisyyspalvelukeskuksen käyttöön. Matkailun palvelukeskuksen asiakaspalvelun sopimus Aurakatu 2 siipirakennuksesta päättyy 31.8.2020 ja muuttuu osaksi Kauppatorin Monitoria.</p>			

Konsernihallinto

5.1 Henkilöstön hyvinvointi (kaupunginhallitus)

Henkilöstöohjelman painopistealue: Työ lisää hyvinvointia

Kaupungin tavoite 2018–2021: 1. Työyhteisötaidot tukevat tavoitteiden saavuttamista

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
1.A. Kehitetään työyhteisötaitoja ja johtamista: hyödyntämällä koulutusta sekä antamalla tukea ja luottamalla omiin alaisiin	
Työyhteisötaidot Auttaminen ja huomaavaisuus, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (3,25)
Työyhteisötaidot Ajan tasalla pito ja tiedon jakaminen, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (Heikentynyt lievästi)
Työyhteisö Työpaikan ilmapiiri, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (3,44)
Työyhteisö Arvostus työhöni, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (Heikentynyt lievästi)
Työyhteisö Luottamus työkavereihin, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (Heikentynyt lievästi)
Työyhteisön tuki esimiestyölle	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta 10 (3,38) Välikysely (Pysynyt samalla tasolla)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen edistämiseksi: Yhteistyö- ja Topaasia -pelien hyödyntäminen työyhteisöissä ja yksiköissä. Kunta10:n kehystoimenpiteiden toteuttaminen ja seuranta.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Työ lisää hyvinvointia

Kaupungin tavoite 2018–2021: 2. Työ on turvallista ja terveellistä – henkisesti ja fyysisesti

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
2.A. Työkyvyn hallinta	
Henkilömäärä, jolla ei poissaoloja terveydellisistä syistä (vakituiset)	Henkilöiden osuus lisääntyy Vuonna 2018: 179 (32,0 %) Vuonna 2019: 182 (32,7 %)
2.B. Vaarojen ja haittojen arviointi / riskien arviointi	
Kuinka monta vaarat ja haitat –arvioita / riskiarviota tallennettu	Vähintään 25 % toimialan perusyksiköistä per vuosi Vuonna 2018: (52 %) Vuonna 2019: (0 %)
2.C. Kunta 10 – tuloksien pohjalta tehdyt kehittämissuunnitelmat koskien työpaineita	

Konsernihallinto

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
Työpainneiden ja hallinnan suhde: Työpainneita paljon, hallintaa vähän, Kunta10	pienempi kuin edellinen vuosi vertailulukua 18,80 %, toteuma 35 %
Työpainneiden ja hallinnan suhde: Työmäärän lisääntyminen, Välikysely	pienempi kuin edellinen vuosi ei vertailulukua, toteuma 30 %
2.D. Asiakasväkivallan kokemus	
Asiakasväkivallan kokemus: Henkinen väkivalta	pienempi kuin edellinen vuosi Kunta10 (12,50 %) Välikysely (9 %)
Asiakasväkivallan kokemus: Fyysinen väkivalta tai sen uhka	pienempi kuin edellinen vuosi Kunta10 (0,70 %) Välikysely (0 %)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen edistämiseksi: Uuden riskienarviointiohjelman käyttöönotto.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Työ lisää hyvinvointia Kaupungin tavoite 2018–2021: 3. Perustehtävä on mielekäs ja merkityksellinen

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
3.A. Annamme selkeän suunnan ja tavoitteet	
Kokemus työn mielekkyydestä ja merkityksellisyydestä: Koen työni mielekkääksi	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 (4,69) Välikysely (Heikentynyt lievästi)
Kokemus työn mielekkyydestä ja merkityksellisyydestä: Koen tekeväni merkityksellistä työtä	Kyllä –vastauksia 75 % Kunta10 (83 %) Välikysely (82 %)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Tehtäväkuvien selkiyttäminen organisaatiouudistuksen yhteydessä.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus! Kaupungin tavoite 2018–2021: 4. Osaamisen turvaaminen muutoksessa

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
4.A. Osaamisprofiilien ajan tasalla pitäminen	
Yhteisten osaamisten osaamistaso (keskiarvo) suhteessa tehtävän osaamisvaatimuksiin	suurempi tai yhtä suuri kuin tehtävän osaamisvaatimukset Kunta10 (vaadittu taso 2,18/saavutettu taso 2,66) Välikysely (vaadittu taso 2,18/saavutettu taso 2,68)
4.B. Osaamisen johtamisen vuosikellon toteuttaminen	
Johtamisosaamisten osaamistaso (keskiarvo) suhteessa tehtävän osaamisvaatimuksiin	suurempi tai yhtä suuri kuin tehtävän osaamisvaatimukset Kunta10 (vaadittu taso 2,51/saavutettu taso 2,94) Välikysely (vaadittu taso 2,45/saavutettu taso 2,92)

Konsernihallinto

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
Henkilöstökoulutuksiin osallistuneiden määrä (prosentuaalinen osuus henkilötyövuosista laskettuna)	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Vuonna 2018 (85,90 %) Vuonna 2019 (85,70 %)
Henkilöstökoulutuksen riittävyys: Keskiarvo osallistuneiden henkilöiden koulutuspäivien määrästä per henkilö (koulutussuunnitelmaraportointi)	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi tavoite vähintään 3 päivää per henkilö Vuonna 2018 (4,3) Vuonna 2019 (4,2)
Henkilöstökoulutuksen riittävyys: Kokemus täydennyskoulutuksen riittävydestä	75 % henkilöstöstä kokee, että on riittävä Kunta 10 (59,30 %) Välikysely (73 %)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

Henkilöstöohjelman painopistealue: Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus! Kaupungin tavoite 2018–2021: 5. Toimintakyvyn ja tavoitteellisuuden säilyttäminen muutoksessa

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
5.A. Muutoksen kokeminen työssä	
Muutosten merkitysten kokeminen omassa työssään: Muutosten laatu, Kunta10	suurempi kuin edellinen vuosi (39,00 %)
Muutosten merkitysten kokeminen omassa työssään: Muutoksen kokeminen, Välikysely	suurempi kuin edellinen vuosi (60 %)
5.B. Työyhteisön tavoitteiden ymmärtäminen ja niiden saavutettavuus	
Kokemus työyhteisön tavoitteellisuudesta: Työyhteisötaidot: tavoitteellisuus, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (3,61)
Kokemus työyhteisön tavoitteellisuudesta: Työyhteisön tavoitteellisuus, Välikysely	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (Pysynyt samalla tasolla)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

Henkilöstöohjelman painopistealue: Rakentava ja hallittu muutos – muutos on mahdollisuus! Kaupungin tavoite 2018–2021: 6. Uudistamiskyky

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
6.A. Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa	
Kokemus työyhteisön kehittämiskyvystä Työyhteisötaidot: Kehittäminen, Kunta10	suurempi kuin edellinen vuosi (3,15)
Kokemus työyhteisön kehittämiskyvystä Työyhteisön kyky kehittää omaa toimintaansa, Välikysely	suurempi kuin edellinen vuosi (Pysynyt samalla tasolla)

Konsernihallinto

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Topaasia -pelin hyödyntäminen työyhteisöjen työyhteisötaitojen ja toiminnan kehittämisessä. (>itsensä johtaminen, työyhteisötaidot, työskentelytapojen hiominen, vahvuuksien esiin nostaminen, tulevaisuuden kehittäminen.)

Henkilöstöohjelman painopistealue: Parempi johtaminen Kaupungin tavoite 2018–2021: 7. Päätöksenteko ja johtaminen koetaan oikeudenmukaiseksi

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
7.A. Tavoitteiden selkeys ja avoimuus päätöksenteon perusteissa	
Kokemus kohtelun oikeudenmukaisuudesta	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta 10 (3,64) Välikysely (Heikentynyt)
Kokemus päätöksenteon oikeudenmukaisuudesta, Kunta10	suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 (2,83) Välikysely (Heikentynyt)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi: Uuden SAP SF:n tavoite- ja kehityskeskustelun käyttöönotto.

Henkilöstöohjelman painopistealue: Parempi johtaminen Kaupungin tavoite 2018–2021: 8. Laadukas esimiestyö

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
8.A. Esimiehelle riittävä tuki tavoitteiden saavuttamisessa	
Tuki esimiestyölle riittävää, Esimiesbarometri	Tuki riittävä on suurempi kuin 75 % Edellinen kysely (66 %) Uusin kysely (48 %)
Esimieheltä saatava tuki: Esimiestuki, Kunta10	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (3,33)
Esimieheltä saatava tuki: Esimiehen tuki ja rohkaisu, Välikysely	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi (Heikentynyt lievästi)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

Henkilöstöohjelman painopistealue: Parempi johtaminen Kaupungin tavoite 2018–2021: 9. Yhteistoiminta ja osallistaminen

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
9.A. Yhteistoiminta toimialoilla kunnossa	
Yhteistoiminnan vaatimusten tunteminen, Esimiesbarometri	Kyllä-vastanneiden osuus on enemmän kuin 75 % Edellinen kysely (90 %) Uusin kysely (87 %)

Konsernihallinto

Keinot	Tavoiteluku (Toimiala)
9.B. Työpaikan tiedonkulun varmistaminen	
Työpaikan palaverikäytännöt takaavat riittävän tiedonkulun ja keskusteluyhteyden, Esimiesbarometri	Kyllä –vastanneiden osuus suurempi kuin 75 % Edellinen kysely (76 %) Uusin kysely (74 %)
9.C. Strategisesti ohjatut -kehityskeskustelut	
Kehityskeskustelujen käyminen ja hyödyllisyys: kehityskeskustelujen käymisprosentti	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 (84,30 %) Välikysely (68 %)
Kehityskeskustelujen käyminen ja hyödyllisyys: Yksilökehityskeskustelujen hyödyllisyys	Suurempi tai yhtä suuri kuin edellinen vuosi Kunta10 (32,30 %) Välikysely (Parantunut)

Toimialan toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi:

Liite 1 Keskustan kehittäminen

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Keskustan kehittäminen -kärkihanke on kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunkistrategian keskusta koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Strategian linjausten mukaan kaupungin ydin on näköiskuva kaupungin menestyksestä, hyvinvoinnista ja kilpailukyvyistä, ja siksi sen on koko ajan kyettävä uudistumaan. Kokonaisvaltaiseen kaupunkikehittämiseen tähtäävällä kärkihankkeella tavoitellaan Turun keskustan kilpailukyvyä ja vetovoiman vahvistamista niin liiketoiminnan ja matkailun kuin asumisen näkökulmista.

Yhtäältä tavoitteena on vahvistaa elinvoimaisen kaupunkikeskustan asemaa kaupunkilaisten yhteisenä viihtyisänä ympäristönä parantamalla julkisia kaupunkitiloja, lisäämällä ympärivuotista houkuttelevuutta sekä varmistamalla vilkkaan kulttuurielämän ja vireän tapahtumatoiminnan edellytykset kaupungin keskustatilassa. Toisaalta halutaan löytää keinoja kaupallisen keskustan elinvoiman vahvistamiseen ja uskon palauttamiseen keskusta kohdistuviin investointeihin. Tavoitteena on lisäksi varmistaa, että keskusta on tulevaisuudessakin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla niin kansainvälisesti, kansallisesti kuin seudullisestikin.

Kärkihankkeen rakenne ja toteutus

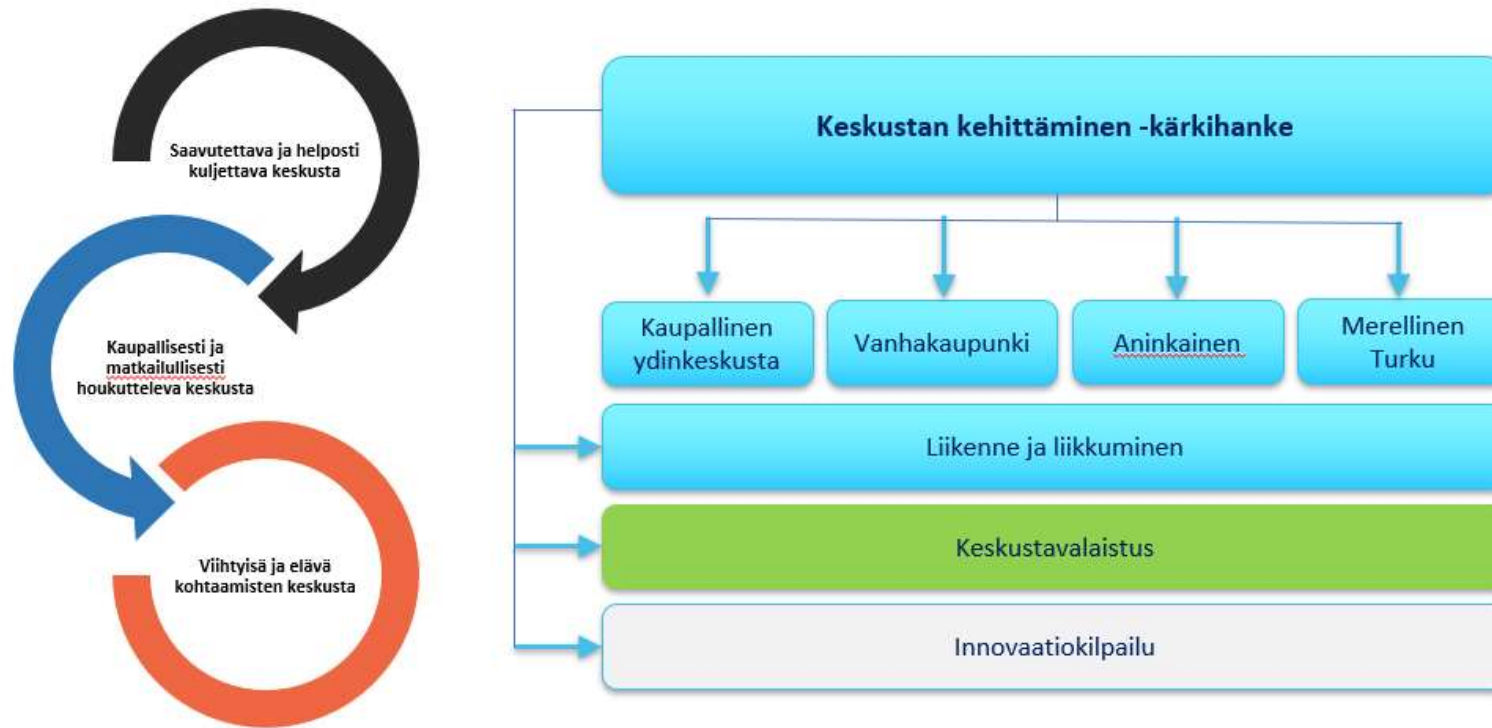
Keskustan kehittäminen -kärkihankkeen toteutusta ohjaa kaupunginvaltuuston päätös kymmenestä hanketta eteenpäin vievästä toimenpidekokonaisuudesta (kv 14.5.2018 § 92) sekä kaupunginhallituksen hyväksymä kärkihankkeen toimenpidesuunnitelma (kh 13.8.2018 § 288). Päätösten mukaisesti keskustan kehittäminen nojaa kolmeen tavoitteelliseen painopistealueeseen, jotka luovat pohjan elävän ja vetovoimaisen kaupunkikeskustan kehittämiselle:

- Saavutettava ja helposti kuljettava keskusta: Turun keskusta on kaikkien yhteisenä kaupunginosana saavutettavuudeltaan ainutlaatuinen, ja sen liikkumisympäristön ilme on esimerkillisen viihtyisä ja vetovoimainen ympäri vuoden.
- Kaupallisesti houkutteleva keskusta: Turun keskusta on Läntisen Suomen tärkein ja pohjoisen Itämeren kiinnostavin talouden, kaupan ja työssäkäynnin keskittymä.
- Viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta: Turun keskusta on eurooppalainen asumisen, kulttuurin ja matkailun keskittymä, joka sykkii elämää ympäri vuoden.

Toiminnallisesti kärkihanke koostuu neljästä alueellisesti rajautuneesta kehittämishankkeesta: kaupallisen ydinkeskustan kehittäminen (Hansatown), Vanhankaupungin kehittäminen, Aninkaisten alueen kehittäminen ja Merellisen Turun (Linnanniemi ja Aurajokirannat) kehittäminen, sekä liikenteen ja liikkumisen laajasta kokonaisuudesta, joka on kolmen kärkihankkeen yhteinen kehittämishanke. Lisäksi keskustan kärkihankkeeseen kuuluvat Keskustavalalaistuksen kehittäminen ja Keskustan innovaatiokilpailu -projektit. (Ks. kuva 1)

Kärkihankkeet

Kuva 1. Keskustan kehittämisen kärkihankkeen rakenne

Kärkihankkeen tavoitteelliset painopistealueet saavutettava ja helposti kuljettava keskusta, kaupallisesti houkutteleva keskusta ja viihtyisä ja elävä kohtaamisten keskusta, läpileikkaavat kaikkia kehittämishankkeita ja -projekteja, ja ohjaavat niiden suunnittelua ja toteutusta.

2. Toteutusaikataulu

Edellä esitellyt keskustan kehittämisen painopistealueet ja hankkeet toimenpidekokonaisuuksineen muodostavat kärkihankkeen toimenpideohjelman rungon vuosina 2018 - 21. Keskustan kehittäminen on jatkuva prosessi, ja siihen liittyvät toimenpiteet täsmennetään vuosittain sopimusohjausprosessin mukaisella menettelyllä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kärkihanke ohjaa kulloinkin toimivaltaisen toimielimen ja viranhaltijan valmistelua ja päätöksentekoa keskustan kehittämiseen liittyen. Pitkäjänteisellä ja kokonaisvaltaisella kaupunkikeskustan kehittämisellä tuetaan Turun kaupungin kasvua, vahvistetaan sen brändiä ja parannetaan sen asemaa kiristyneessä kansainvälisessä kilpailussa asukkaista, osajista ja investoinneista.

Kärkihankkeet

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2021

Painopistealue/Hanke	Tuotos
Liikenne ja liikkuminen	Yleiskaava 2029 hyväksytty. Keskustaliikenne 2029 -suunnitelman laatiminen on käynnissä/viimeistelyvaiheessa. Samoin keskustan huolto- ja jakeluliikenteen suunnitelma. Keskustan liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet etenevät kärkihankkeen KH-päätöksen mukaisesti. Pilotteja mm. kävelyn ja oleilun sekä pysäköinnin kehittämiseksi on toteutettu keskustassa.
	Aurajoen itärannan liikkumisympäristön kehittäminen on käynnissä yleissuunnitelman pohjalta. Aurajoen rantojen kehittämissuunnitelma on valmis ja sen toteuttaminen käynnissä.
Merellinen Turku (Turku Waterfront)	Linnanniemen alueen kaavoitus ja kehittämistoimenpiteet käynnissä kansainvälisen ideakilpailun tulosten pohjalta.
	Merikeskuksen kokonaisuus on rakentunut monialaiseksi kehittämisohjelmaksi ja ensimmäiset toiminnallisuudet, jotka tarjoavat uusia kulttuurin, ruuan, merellisen kaupan, matkailun, merellisen opastamisen elämyksiä ja palveluita ovat valmistuneet. Vuorovaikutteinen ja elämyksellinen näyttelykokonaisuus on avattu Forum Marinumin yhteyteen. Yhteistyössä Tukholman kanssa rakennettu matkailijan matkansuunnittelua ja saariston palveluiden saavutettavuutta helpottava digitaalinen, Explore Archipelago -palvelu on käytössä.
Kaupallinen ydinkeskusta (Hansatown)	Kaupallisen ydinkeskustan konseptin toteutus käynnissä ja uusi yhteistyön toimintamalli käytössä keskustatoimijoiden kanssa yhdessä laaditun toimintasuunnitelman pohjalta.
	Kauppahallin kortteliin kehittämissuunnitelma on valmis ja kehittämisen kilpailutus käynnistetty.
	Uuden Kauppatorin toimintakonsepti on valmis ja otettu käyttöön soveltuvin osin.
Aninkainen	Aninkaisen alueen kokonaisvaltaiseen kehittämiskonseptiin pohjautuvien toimenpiteiden suunnittelu/toteutus käynnissä. Alueen liikennesuunnittelu on käynnissä.
	Matkakeskuksen hankesuunnitelma on valmis ja hankekehityskilpailu käyty/käynnissä. Matkakeskuksen palvelukonseptien kehittäminen myös käynnissä.
Vanhakaupunki	Yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa tuotettu Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämiskonsepti on valmis. Alueen brändin identiteetti ja viestinnällinen konsepti on määritelty. Käytännön toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus alueen elävöittämiseksi, viihtyistämiseksi ja toiminnallisuuksien monipuolistamiseksi on käynnistetty.
Innovaatiokilpailu	Sytytä Turku -keskustan kehittämiskilpailun voittajaideoiden toteuttamissuunnittelu/toteuttaminen on käynnissä yhdessä toteuttajakumppaneiden kanssa.
Keskustavalaistus	Kokonaisvaltainen suunnitelma keskustavalaistuksen kehittämiseksi on valmis ja suunnitelman vaiheittainen toteuttaminen aloitettu. Pilotteja valon hyödyntämisestä keskustan julkisessa kaupunkitilassa pidettävien tapahtumien yhteydessä on toteutettu. Turun ensimmäinen valofestivaali on toteutettu osana Kulttuuripääkaupunki-juhluvuoden ohjelmistoa.

Liite 2 Turun Tiedepuisto

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

Kärkihankkeen tavoite

Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kasvua tukeva kaupunkikehityskohde. Tiedepuisto-kärkihanke on puolestaan kaupungin strategisen johtamisjärjestelmän työkalu kaupunkistrategian tiedepuistoaluetta koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Kärkihankkeella tavoitellaan alueen kehittymistä kansainvälisesti kiinnostavana ja rohkean kokeilevana osaamiskeskittymä, joka on toiminnoiltaan monipuolinen ja logistisesti vetovoimainen. Tiedepuiston kärkihankkeen mukaisella kehittämisellä tähdätään ennen kaikkea siihen, että Tiedepuiston sijainnin poikkeukselliset lähtökohdat ja monipuolisen osaamiskeskittymän luoma potentiaali saadaan mahdollisimman täysimääräisesti hyödyntämään kokonaisvaltaista kehitystä.

Kärkihankkeen suunnittelua ja toteuttamista ohjaavat periaatteet

Tiedepuisto-kärkihankkeen suunnittelua ja toteuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti seuraavat periaatteet:

1. Turun Tiedepuisto on kaupunkiseudun merkittävin kehityskohde.
  2. Turun Tiedepuiston kaupunkirakennetta monipuolistetaan kärkihankkeen tavoitteiden ohjaamalla tavalla. Ensisijaisena painopisteenä on työpaikkoihin ja osaamiseen perustuvan vetovoiman kasvu.
  3. Turun Tiedepuiston kehittämisellä tuetaan tunnin junan täysimääräistä hyötyä valtakunnallisen ja seudun kasvun hyväksi.
  4. Turun Tiedepuistossa liikkuminen on fiksua.
  5. Turun Tiedepuisto on hyvinvoinnin kaupunginosa.
  6. Turun Tiedepuistossa investoidaan innovatiivisesti.
  7. Turun Tiedepuiston julkinen kaupunkitila on korkeatasoista.
  8. Turun Tiedepuistoa kehitetään yhteistyössä ja kumppanuuksin Triple Helix -toimintamallin mukaisesti, julkisen ja yksityisen sektorin sekä yliopisto- ja korkeakoulumaailman jatkuvalla yhteistyöllä.
  9. Turun Tiedepuiston kehittäminen ohjelmoidaan kunnianhimoisesti ja isojen kokonaisuuksien kautta.
  10. Tiedepuisto -kärkihanke ohjaa yleiskaavoitusta käynnissä olevalla yleiskaavakierroksella kaupunkikehityksen uudistumisen painopisteen sijoituessa Itäharjun puolelle.
-

Kärkihankkeet

Kärkihankkeen rakenne

Tiedepuisto -kärkihanke rakentuu kuvan 1 mukaisista painopistealueista. Tiedepuiston kehittämisen painopistealueet toimivat kärkihankkeen toteuttamishojelman pohjana. Toteuttamishojelma sisältää painopistealuekohtaiset toteuttamissuunnitelmat, tavoitteet ja mittarit.

Kuva 1. Tiedepuisto -kärkihankkeen painopistealueet

Kehittämisen painopistealueet luovat pohjan alueen kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistamiselle paitsi monipuolisena koulutus- ja tutkimuskeskittymänä myös kansainvälisesti merkittävänä osaamisintensiivisen yritystoiminnan keskuksena ja vetovoimaisena asuinympäristönä. Konkreettiset alueen kilpailukykyä ja vetovoimaa vahvistavat toimenpiteet sekä niistä kertova kohderyhmälähtöinen viestintä edesauttavat myös kansainvälisesti kiinnostavan Turun Tiedepuisto (engl. Turku Science Park) -brändin rakentumista.

Kärkihankkeen toimenpidekokonaisuudet

Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä

Turun Tiedepuisto profiloituu kansainvälisesti merkittävänä ja rohkean kokeilevana innovaatio- ja osaamiskeskittymänä, ja luo kilpailukyisen toiminta- ja kasvuympäristön osaamisintensiiviselle tutkimus- ja yritystoiminnalle.

- Innovaatio- ja kokeilualustojen kehittäminen: Kehitämme määrätietoisesti temaattisia innovaatio- ja kokeilualustoja ja tuemme alueen toimijoiden kansainvälistymistä ja kasvua. Hyödynnämme kumppanuuksia ja ulkoisen rahoituksen mahdollisuuksia kehittämistoimenpiteiden rahoittamisessa.
- Toimijoiden välinen yhteistyö: Kehitämme Tiedepuiston toimijoiden välisiä yhteistoimintatapoja, -verkostoja ja -alustoja tavoitteellisesti Triple Helix -toimintamallin pohjalta alueen kilpailukyvyyn, vetovoiman ja kokonaisvaltaisen kaupunkikehityksen vahvistamiseksi. Järjestämme temaattisia Turku Future Forum -

Kärkihankkeet

---

tilaisuuksia tavoitteellisen ja tulevaisuussuuntautuneen vuoropuhelun aktivoimiseksi alueen yritysten, opiskelijoiden, asukkaiden ja muiden toimijoiden välillä.

- Tiedepuiston tunnettuus ja brändi: Luomme Turun Tiedepuistolle alueen omaleimaiseen identiteettiin ja keskeisiin kilpailukykytekijöihin pohjautuva aluebrändi ja sen päälle rakentuva markkinoinnillinen ja myynnillinen kokonaisuus, jotka edesauttavat alueen kehittymistä merkittäväksi investointi- ja rahoituskohteeksi. Edistämme uusien toimijoiden sijoittautumista alueelle aktiivisella markkinoinnilla ja ennakoivalla tonttipolitiikalla, ja vahvistamme business-to-business myynnin resursointia yhdessä Turku Science Parkin kanssa.

Logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus

Turun Tiedepuisto on logistisesti vetovoimainen fiksun liikkumisen keskus, jossa saumattomasti toisiinsa kytkeytyvät kestävän liikkumisen muodot ja niitä tukevat palvelut tekevät arjesta sujuvaa.

- Alueen sisäisen liikkumisen parantaminen: Kehitämme alueen liikkumisen kulkumuotojakaumaa kestävien liikkumismuotojen suuntaan. Parannamme kevyen liikenteen yhteyksiä sekä kävely- ja pyöräilyväylien viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Liikenteen ja liikkumisen kehittämistä tehdään yhteistyössä Smart and Wise Turku -hankkeen kanssa.
  - Pysäköinti: Edistämme parkkitalojen rakentamishankkeisiin liittyviä kaavahankkeita kehittämissuunnitelmassa osoitetun pysäköintiverkoston mukaisesti. Aiemmin valmistuneen Tiedepuiston pysäköinti-selvityksen, sekä valmisteilla olevan kaupungin pysäköintipolitiikan pohjalta laadimme pysäköinnin kehittämissuunnitelman yhdessä alueen keskeisten toimijoiden kanssa tavoitteena joustava, tilaa tuhlailematon ja rakenteellinen pysäköintiratkaisu, joka tukee kärkihankkeen tavoitteita. Edistämme pysäköintipalveluiden uudistamista uuden toimintamallin ja sitä tukevan digitaalisen alustan pohjalta yhteistyössä Smart and Wise Turku -hankkeen kanssa.
  - Joukkoliikenneyhteyksien ja -palveluiden kehittäminen: Parannamme Tiedepuiston saavutettavuutta ja joukkoliikenneyhteyksiä runkolinjastoa uudistamalla ja kehärunkolinjaa kehittämällä. Edistämme joukkoliikenteen käyttöä kehittämällä digitaalisia ratkaisuja ja liikkuminen palveluna -mallia yhteistyössä CIVITAS ECCENTRIC / Smart and Wise Turku -hankkeen kanssa.
  - Itäharjun pääliikenneväylät: Suunnittelemme Itäharjun liikenneverkon kannen kilpailun voittaneen ehdotuksen pohjalta, sekä osana alueen yleis- ja asema-kaavoitusprosesseja. Tuomme Itäharjun pääliikenneväylien (joukkoliikennekatu ja Hippoksentien ja Kalevantien yhdistävä katu) täsmälliset rajaukset erikseen päätettäväksi kaupunginhallitukseen.
  - Kupittaaan liikenneterminaali: Kehitämme Kupittaaan liikenneterminaalia eri liikennevälineet toisiinsa saumattomasti kytkevänä liikkumisen keskuksena ja olennaisena osana seudullista liikennejärjestelmää. Avaamme liikenneterminaalin yhteyteen liikkumispisteen, joka yhdistää yhteiskäyttöiset kaupunkipyörät ja yhteiskäyttöautot sekä julkisen joukkoliikenteen. Laadimme suunnitelman Kupittaaan asemanseudun kehittämisestä palvelemaan laajasti tulevaisuuden liikenne-, logistiikka-, ja palvelutarpeita sekä Tunnin junaa.
-

24/7/365 elävä kohtaamisten keidas

Turun Tiedepuisto on ympäri vuorokauden elävä ja viihtyisä kohtaamisten keidas, jossa hyvinvointia ja terveyttä edistävät alustat, ratkaisut ja palvelut nivoutuvat luontevaksi osaksi alueen asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea.

- Alueen toimivuuden ja julkisten kaupunkitilojen kehittäminen: Parannamme Kupittaaan työpaikkakeskittymän infran ja julkisen tilan toimivuutta ja viihtyisyyttä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Painotamme viihtyisyyden merkitystä uusien kaupunkitilojen, kuten Kupittaaan kannen suunnittelussa. Itäharjun kehittämisen osalta varmistamme, että viherrakentaminen ja lähipuistojen lisääminen ovat tärkeässä roolissa. Lisäämme puistoalueita ja kaupunkivihreää Tiedepuiston alueella.
- Tapahtumatoiminta ja palvelut: Järjestämme yhteisöllisyyttä vahvistavia ja alueen toimijoita aktivoivia tapahtumia sekä asukkaille, opiskelijoille että työntekijöille Tiedepuistossa. Tuemme palvelutarjonnan monipuolistamista alueella. Edistämme vapaakaupunki-ajattelun mukaisia kokeiluita Kupittaaan puistoalueella (joogaa, puistokonsertteja, piknik-tapahtumia).
- Hyvinvoinnin referenssikaupunginosa: Kehitämme erilaisia hyvinvointia ja terveyttä edistäviä alustoja, ratkaisuja ja palveluja, jotka nivoutuvat luontevaksi osaksi asukkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden arkea sekä monipuolista innovaatio- ja liiketoimintaa.

Kestävästi kasvava kaupunginosa

Turun Tiedepuisto on kaupungin energiatehokkain rakennettu alue, jonka kehittämisessä painottuvat laadukkaan perusinfran lisäksi älykkään ja kestäväen kaupungin ratkaisut ja teknologiat.

- Kupittaaan kansi: Käynnistämme Itäharjun kytkeytymisen osaksi Tiedepuistoa kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä tukevan kulkuyhteyden, Kupittaaan kannen, toteutuksen kilpailutuksella. Kehitämme Kupittaaan kantta paitsi viihtyisänä, urbaanina kaupunkitilana myös toiminnallisena innovaatioalustana kumppanuuksin. Yhdessä tai samanaikaisesti kilpailun kanssa synnytämme Itäharjun kärjen alueelle kärkihanketta vahvistavia korttelialueita.
- Älykäs rakentaminen ja energiatehokkuus: Haemme alueen kehittämiseen liittyvissä kilpailutuksissa kokeiluita, jotka tukevat energiatehokkuutta ja hiilineutraaliutta. Hyödynnämme huippunopean 5G-verkon mahdollisuuksia ja uusia teknologioita (IoT, sensorit, jne.) älykkään rakentamisen, yritystoiminnan ja tutkimus- ja testiympäristöjen kehittämisen tukena. Laadimme suunnitelman verkostokoulun toteuttamisesta Tiedepuiston alueelle tarveselvitys- ja hanke-suunnitteluohjetta uudella tavalla soveltaen. Edistämme hybridirakentamista kaavoituksen avulla.
- Yhdyskuntasuunnittelu: Edistämme alueen kehittymistä kehittämissuunnitelmassa ohjeellisesti määriteltyjen isojen kokonaisuuksien kautta. Aloitamme kaavoituksen kannen kilpailun edetessä kumppanuuskaavoituksella. Kannen kilpailu ohjaa koko alueen jatkokehitystä.
- Jakamistalouden ratkaisut: Kehitämme jakamistaloutta tukevia alustoja, ratkaisuja ja palveluita. Edistämme autojen ja pyörien yhteiskäyttöä alueella yhteistyössä Smart & Wise Turku -hankkeen kanssa.

Kärkihankkeet

Edellä esiteltyt Tiedepuiston kehittämisen painopistealueet toimenpidekokonaisuuksineen muodostavat kärkihankkeen toimenpideohjelman rungon vuosina 2018 - 21. Tiedepuisto-alueen kehittäminen on jatkuva prosessi, ja siihen liittyvät toimenpiteet täsmennetään vuosittain sopimusohjausprosessin mukaisella menettelyllä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kärkihanke ohjaa kulloinkin toimivaltaisen toimielimen ja viranhaltijan valmistelua ja päätöksentekoa Tiedepuiston kehittämiseen liittyen. Pitkäjänteisellä ja kokonaisvaltaisella alueen kehittämisellä tuetaan Turun kaupungin kasvua, vahvistetaan sen brändiä ja parannetaan sen asemaa kiristyvässä kansainvälisessä kilpailussa asukkaista, osaajista ja investoinneista.

3. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2021

Painopistealue	Tuotos
Rohkeasti kokeileva innovaatio- ja osaamiskeskittymä	Uusien innovaatioalustojen ja verkostojen kehittäminen käynnissä. KIEPPI, Kestävien kaupunginosien kumppanuusmalli -hanke valmis. Verrkostoyhteistyötä jatketaan yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa, kumppanuusmallia soveltaen ja skaalautuen.
	Tiedepuiston brändi-identiteetti ja markkinoinnin sisältöstrategia määritelty yhteistyössä alueen keskeisten toimijoiden kanssa ja sen päälle rakentuva alueen aktiivinen markkinointi ja myynti käynnissä.
Logistisesti vetovoimainen fiksun liikku- misen keskus	Itäharjun joukkoliikenneverkon ja siihen liittyvän infran suunnittelu käynnissä.
	Kestäviä liikumismuotoja tukeva alueen sisäinen liikumisen suunnittelu käynnissä. Pyöräparkkisuunnitelma valmis.
	Liikenneverkkoanalyysi valmis.
	Raitiotien toteutussuunnittelu käynnissä.
	Yhdessä alueen keskeisten toimijoiden kanssa tuotettu pysäköinnin kehittämissuunnitelma valmis ja kehittämistoimenpiteet käynnissä.
24/7/365 elävä kohtaamisten keidas	Tiedepuiston palvelumuotoilu valmis.
	Tiedepuisto-alueen infran ja julkisten kaupunkitilojen laadun parantamisen hanke käynnissä.
	Tapahtuma- ja palvelutoiminnan monipuolistamiseen tähtäävät toimenpiteet käynnissä. Turku Future Sports- ja RunFest hyvinvoinnin- ja liikunnan alustojen kehittäminen käynnissä.

Kärkihankkeet

Painopistealue	Tuotos
	Tiedepuiston opastamisen kokonaiskonsepti ja -suunnitelma valmiit ja toimenpiteet käynnissä.
Kestävästi kasvava kaupunginosa	Kupittaa kannen ja siihen kytkeytyvän Itäharjun kärjen alueen idea- ja toteutuskilpailu käyty ja siihen liittyvä asemakaavoitus käynnissä.
	Tiedepuiston alueen tietomalli valmis ja siihen liittyvät visualisoinnit käytössä.
	Strategisen maankäytön suunnittelun mukaiset toimenpiteet käynnissä. Pilantuneiden maiden strategia ja suunnitelma valmis.
	Helsingintien liittymän asemakaavaehdotus valmis ja infran suunnittelu käynnissä.
	Voimakadun alueen kumppanuuskaavoitus käynnissä.
	Taito-kampuksen sijainti ja hankintamalli ratkaistu.

Liite 3 Smart and Wise Turku

1. Kuvaus kärkihankkeen sisällöstä

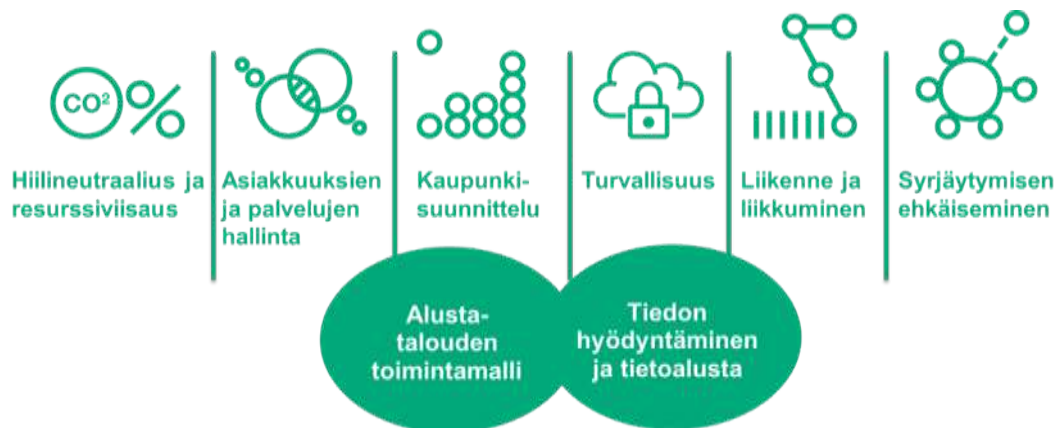
Kaupunginvaltuusto (14.5.2018 § 90) päätti merkitä Smart and Wise Turku kärkihankkeen tiedoksi ja totesi samalla, että kärkihanke ohjaa kulloinkin toimivaltaisen toimielimen ja viranhaltijan valmistelua ja päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus (18.6.2018 § 249) päätti Smart and Wise Turku –kärkihankkeen etenemistä ja tuotosten vaikuttavuutta seuraavista mittareista.

Hanke kestää vuoden 2021 loppuun asti.

Smart and Wise Turku-kärkihanke toteuttaa laaja-alaisesti kaupungin strategiaa. Hankkeen tarkoituksena on auttaa Turun kaupunkia varautumaan ilmastonmuutoksen ja kaupungistumisen haasteisiin sekä parantamaan toiminnan tuottavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota ja sen tuottamaa dataa. Hankkeessa tehdään laaja-alaista yhteistyötä ja innovatiivisia kokeiluja alueen korkeakoulujen kanssa.

Kärkihankkeen kuusi painopistealuetta ja niiden tavoitteet:

Kärkihankkeet

---

1. Hiilineutraalius ja resurssiviisaus

Kaupungin elinvoiman ja kasvun tulee rakentua ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävälle perustalle. Tavoitteenamme on hiilineutraali kaupunkialue vuoteen 2029 mennessä ja ilmastopositiivinen siitä eteenpäin. Toteutamme päästöttömyyteen, jätteettömyyteen ja kestävään luonnonvarojen käyttöön liittyvät resurssiviisauden periaatteet vuoteen 2040 mennessä.

- Turkulaisten Ilmastojoukkue. Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi Ilmastosuunnitelman 11.6.2018 § 142. Suunnitelma kattaa sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että sopeutumisen ja noudattaa yhteistä eurooppalaista SECAP-mallia (Sustainable Energy and Climate Action Plan). SAWT-kärkihankkeen toimenpitein tuetaan ilmastosuunnitelman toimeenpanoa ja osallistumista erityisesti digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen: yhteistyössä kumppanien kanssa sitouamme yrityksiä, yhteisöjä ja kansalaisia mukaan ilmastotekoihin.
- Investointien ilmasto- ja elinkaariohjaus. Luomme ja otamme käyttöön toimintamallin kaupunkikonsernin investointien ilmasto- ja elinkaarivaikutusten ohjaamiseen ja integroimme ilmasto- ja talousjohtamista. Kehitystyötä on jo tehty merkittävästi yhdessä Helsingin ja Tampereen kaupunkien kanssa ja sitä jatketaan hyödyntäen vahvoja kumppanuuksia ja yhteistyötä.
- Resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekartta. Laadimme yhteistyössä ICLEI:n, Sitran ja alueellisten kumppaneiden kanssa kaupunkistrategian mukaisen Resurssiviisauden ja kiertotalouden tiekartan, joka tuo näkyviin ja auttaa kehittämään kiertotalouden osaamista ja liiketoimintaa sekä tähtää päästöttömyyteen, jätteettömyyteen ja kestävään luonnonvarojen kulutukseen. Työ on myös osa ICLEI:n globaalin strategian toteuttamista ja siinä hyödynnetään ICLEI:n kiertotalouden johtajuusverkostoa Green Circular Cities Coalition.

2. Asiakkuuksien ja palvelujen hallinta

Asiakkuuksien ja palvelujen hallinta -painopistealueen tavoitteena on asiakaslähtöisten ja vaikuttavien palvelujen kustannustehokas järjestäminen uudistamalla kaupungin toimintatapoja ja hyödyntämällä digitalisaation ja sen tuottaman datan mahdollisuuksia. Painopistealueella on voimakas riippuvuus sekä Aura-hankkeen toteutukseen että Pormestarien Turku -uudistukseen.

Asiakkuudet

- Järjestämisen toimintoon liittyen luodaan asiakkuuksien johtamisen prosessi.
- Asiakastietojen hallinnan kehittäminen:
- Rakennetaan ensimmäinen versio keskitetystä asiakastietovarastosta.
- Perustietoprojektin myötä kaikille asiakkaille ja toimijoille luodaan yhdenmukainen Turku-ID sekä hallintamalli laadukkaalle toimija- ja asiakastietojen hallinnalle tietosuojavaatimukset huomioiden.
- Asiakkuuksien hallintajärjestelmän ensimmäisen version käyttöönottoa laajennetaan organisaatiouudistuksen tarpeet huomioiden. Asiakkuuksien hallintajärjestelmä hyödyntää asiakastietovarastosta saatavia tietoja. Näiden perusteella tunnistetaan keskeiset asiakassegmentit, joille on mahdollista määrittää palvelukokonaisuuksia.

Palveluportfoliot

Kärkihankkeet

- Luodaan palvelujen ja tuotetiedon hallinnan toimintamalli. Tätä tukevan järjestelmän käyttöönottoa laajennetaan ja järjestelmä integroidaan perusjärjestelmiin. Palvelu- ja tuotenimikkeitä uudistetaan vastaamaan johtamisjärjestelmä uudistuksen vaatimuksia. Palvelu- ja tuotenimikkeiden siirtoja operatiivisiin järjestelmiin automatisoidaan integraatiokehityksen kautta. Palveluiden muutostarpeiden hallinta on käytössä. Palvelukokonaisuuksia pystytään määrittämään (ja kokonaisuuksien konfiguroinnille on olemassa työkalut). Kehitämme palvelutuotannon johtamista niin, että kykenemme kohdistamaan palvelujen tuotantokustannukset tuoterakenteille ja sitä kautta parantamaan kustannuslaskentaa.
- Toimitusketjujen hallintaa edistetään asiakkaiden tarvitsemien palvelujen ennakoinnin ja palvelujen järjestämisen mahdollistamiseksi siten, että kustannusvaikuttavuus on parhaalla tasolla.

Asiakasohjaus ja asiointin hallinta

- Luodaan asiakasohjauksen kaupunkitasoinen toimintamalli. Asiakasohjauksen prosessia kehitetään järjestämisen toimintoon rakentuen. Asiakasohjausmallia toimeenpannaan seuraavaksi Maaria-Paattisten alueella. Toimintamalli perustuu asiakkuuksien ja palvelutietojen hallintamallien tarjoamia tietoja hyödyntäen.
- Kaupunki omadataoperaattorina -projektissa luodaan pilotti asiointitilille sekä malli asiakkaan tietojen (MyData) laadukkaalle ja eettiselle käytölle.

Konsernitasoinen resurssivarausten kehittäminen

- Projektissa luodaan konsernitasoinen toimintamalli, joka sisältää mahdollisimman yhtenäiset varausprosessit koko kaupunkiin. Varusprosessi sisältää palvelun etsimisen, tunnistautumisen sähköiseen palveluun, varaamisen ja maksamisen sekä palautteen antamisen. Toimintamallin kehittäminen kytketään organisaatiouudistuksen muutoksiin.

2. Turvallisuus

Turvallisuus-painopistealueen tavoitteena on kasvattaa turvallisuuden tilannetietoisuutta paremman tiedonhallinnan ja data-analytiikan keinoin sekä tehostaa sitä kautta viranomaisyhteistyötä. Erityisen huomion kohteena on yhteiskunnan toimintojen kannalta kriittisen infrastruktuurin suojaaminen kyberrikollisuudelta.

- Turvallisuuden tilannekuva: Suunnittelemme ja toteutamme turvallisuuden tilannekuvajärjestelmän, joka tarjoaa kaupungin, pelastuslaitoksen ja poliisin johdolle näkymän kaupungin turvallisuustilanteesta. Myös kaupungin asukkaille voidaan julkaista näkymä soveltuvin tiedoin. Ensimmäisessä vaiheessa koostamme tietoa ensisijaisesti julkisista tietolähteistä.
- Kaupunkilaisten osallisuus: Luomme kaupunkilaisille kanavan turvallisuusasioihin vaikuttamiseen ja viestimiseen (turvallisuuskysely).
- Turvallisuuteen liittyvän data-analytiikan kehittäminen: Kokeilemme erilaisia menetelmiä, joiden tavoitteena on löytää laajoista tietomassoista turvallisuuden kannalta merkityksellisiä havaintoja. Teemme kokeilut yhteistyössä kaupungin kumppanien kanssa.
- Kyberturvallisuuden kasvattaminen: Tunnistamme ja luokittelemme kriittisen kaupunki-infrastruktuurin ja sen toiminnan kannalta keskeiset tietojärjestelmät. Luomme tunnistetuille tietojärjestelmille tavanomaista korkeamman turvallisuusluokituksen edellyttämät hallinnolliset tietoturvakäytännöt. Toteutamme tietoturvakäytäntöjen mukaiset muutokset tietoliikenneverkkoihin ja otamme käyttöön tietoturvan valvontapalvelun, joka mahdollistaa nykyistä paremman kyvyn vastata kaupungin kohtaamiin kyberuhkiin.

3. Kaupunkisuunnittelu

Kärkihankkeet

Kaupunkisuunnittelu-painopistealueen tavoitteena on kehittää ja automatisoida kaupunkiympäristön suunnitteluun, rakennuttamiseen ja ylläpitoon liittyviä prosesseja ja luoda niitä tukevia digitaalisia ratkaisuja.

- Ennakoiva kaupunkisuunnittelu: Luomme kaupunkiympäristön kehittämistä tukevan tiedolla johtamisen toimintamallin, jonka keskiössä on väestönkehitykseen pohjautuva palvelutarpeiden ennakointi. DigiPAVe-hankkeessa käynnistetään vaiheittainen, systeeminen muutos tuotantolähtöisestä palveluverkon suunnittelusta ihmislähtöiseen palveluverkkosuunnitteluun sekä lisätään kaupungin valmiuksia tiedolla johtamiseen ja ennakoivaan hyvinvoinnin edistämiseen. Lisäksi parannamme aluetiedon hyödyntämistä alueiden kehittämisessä sekä otamme käyttöön indikaattorit, joilla voidaan seurata alueiden profiloitumista ja tunnistaa keinoja vaikuttaa eriytymiskehitykseen.
- Digitaalinen kaupunkimalli: Tunnistamme ja kuvaamme prosessit digitaalisten kaupunki-, talo-, ja inframallien hallinnalle. Parannamme tietomallien hyödyntämistä. Ulotamme kaupunkimallin myös maanalaiseen kaupunki-infrastruktuuriin ja kokeilemme uusia tapoja kerätä tietoa infrastruktuurin tilasta.
- Älykäs rakentaminen: Laadimme mallin kaupungin omistaman korjausvajeen arviointiin hyödyntäen käytettävissä olevaa tietoa. Luomme tietomalliin perustuvan tavan seurata ja arvioida toteutuneiden rakennusprojektien ja suunnitelmien vastaavuutta. Päivitämme kaupungin rakennuttamisohjeet soveltuvin osin niin että niissä huomioidaan riittävästi ympäristöystävällisen ja älykkään rakentamisen sekä tietoliikenteen vaatimukset.

4. Liikenne ja liikkuminen

Liikenne ja liikkuminen-painopistealueen tavoitteena on kuvata tulevaisuuden älykäs, eri liikennemuotoja yhdistävä, liikenne- ja liikkumisjärjestelmä sekä kasvattaa käytännön toteutuksiin liittyvää osaamista ja ymmärrystä innovatiivisten kokeilujen kautta.

- Tulevaisuuden liikkumisjärjestelmä: Luomme vision tulevaisuuden liikenne- ja liikkumisjärjestelmästä, joka tukee kaupungin ilmastopoliittisten tavoitteiden toteuttamista sekä vastaa yhteiskunnassa tapahtuviin teknologisiin ja elämäntapoihin liittyviin muutoksiin. Laadimme suunnitelman vision toteuttamiseksi. Edesautamme kokonais kuvan toteuttamista toteuttamalla liikkumisnäköymän osaksi Turun palvelukarttaa.
- Älykäs sähköinen joukkoliikenne: Kehitämme edelleen bussien maksujärjestelmiä ja kytkemme ne tiiviimmin asiakkaiden hallintaan. Otamme käyttöön bussien liikennevaloetusjärjestelmän.
- Pysäköintipalvelujen uudistaminen: Luomme uuden toimintamallin ja sitä tukevan digitaalisen alustan, joka tuo julkis- ja yksityisomisteiset pysäköintipalvelut yhtenäisellä tavalla kaupunkilaisten ulottuville. Helpotamme pysäköintipaikan löytämistä digitaalisten sovellusten avulla ja vähennämme samalla parkkipaikan etsimisestä aiheutuvaa turhaa ympäristöä kuormittavaa ajamista. Pilottoimme pysäköintiratkaisuja osana 6Aika: Vähähiilinen liikkuminen liikennehuoissa hanketta.
- User-Chi: Luomme yhdessä sidosryhmien kanssa yhteistä tavoitetilaa tulevaisuuden sähkölatausjärjestelmälle Turussa.
- Laadimme yhdessä sidosryhmien kanssa Turun seudun logistiikan toimenpideohjelman.

5. Syrjäytymisen ehkäiseminen

Syrjäytymisen ehkäiseminen-painopistealueen tavoitteena on tukea erityisesti 15–29 -vuotiaiden nuorten, nuorten aikuisten ja perheiden syrjäytymisen ehkäisemiseen tärkeitä toimenpiteitä hyödyntäen laaja-alaisesti kohderyhmään ja asuinalueisiin liittyviä mittareita, data-analytiikkaa ja tutkimustuloksia. Lisäksi suunnittelemme ja toteutamme syrjäytymisen ehkäisemiseen tärkeitä toimenpiteitä erikseen valituille asuinalueille.

Kärkihankkeet

- Syrjäytymisen ehkäisemisen toimintamallit ja tiedolla johtaminen: Kuvaamme jo käytössä olevat toimintamallit syrjäytymisen ehkäisemisessä ja luomme seuranta- ja arviointimalleja niiden hyötyjen mittaamiseen. Rakennamme kaupunkitasoisen syrjäytymisen seuranta- ja arviointimallin. Hyödynnämme aihealueesta tehtyjä tutkimuksia toimintamalliemme kehittämisessä. Uusina avauksina hyödynnämme mm. AuroraAI-yhteistyötä ja tekoälyä tilannekuvan ja palveluohjauksen kehittämisessä.
- Toimenpide-ehdotukset ja pilotointi: Tuemme ja koordinoimme valtuuston 1/2019 hyväksymän syrjäytymisen ehkäisyn -toimenpideohjelman toimeenpanoa. Kokeilemme uusia toimintamalleja ja vaikutamme toimijoiden asenteisiin sekä toimintatapoihin. Pilotoinnin pohjana on tutkimustulosten ja muiden tietolähteiden tietojen yhdistäminen henkilöstön ja sidosryhmien asiantuntemukseen sekä nuorten ja asuinalueiden asukkaiden omiin näkemyksiin. Kokeiluilla vaikutetaan tunnistettuihin syrjäytymisen riskitekijöihin kuten työttömyys, heikko koulutus, harrastusten puute, mielenterveysongelmat sekä yksinäisyys ja kiusaaminen. Vuoden 2021 pilotteina toteutetaan mm. asennemuutoskoulutuksia, keskeisten nuorten palveluiden palvelumuotoiluprosesseja, koulutuksia nuoren mielen voimavarojen vahvistamiseen sekä haastavan oppilaan kohtaamiseen.
- Alueelliseen eriytymiskehitykseen vaikuttaminen: Rakennamme alueprofiilityökalun ja alueellisen eriytymisen ennakointimallin yhteistyössä SAWT / kaupunkisuunnittelun kanssa.

Painopistealueille yhteiset kyvykkyydet

- Jokaisella painopistealueella on kiinnitettävä huomiota datan avaamiseen ja työskentelyyn avoimen datan kanssa. Keskitettyjen laajojen digitaalisten järjestelmien toimeenpano edellyttää myös hyvää ymmärrystä tietosuojaja- ja turvamääräyksistä. Digitalisaation ja datan hyödyntämisen saralla 2020 oli hankkeen läpimurto esineiden internetin, ohjelmistorobotiikan ja tekoälyn soveltamisessa. Opit näistä projekteista on ensin kyettävä monistamaan koko hankkeeseen ja edelleen kaikkeen kaupungin toimintaan.
- Painopistealueilla tehtävä työ kasvattaa kaupungin hallinnassa olevan tietovarannon kokoa ja tuottaa useita yhteiskehittämiseen soveltuvia alustoja. Tietoon perustuvan johtamisen kehittäminen sekä toimiminen alustatalouden edelläkävijänä ovat molemmat kaupungin strategisia tavoitteita.
- Edistämme Smart and Wise Turku-kärkihankkeessa tiedon horisontaalista integraatiota yli organisaatio- ja tietojärjestelmärajoiden luomalla yhteisiä toimintatapoja ja toteuttamalla digitaalisen tietoalustan datan toimitusketjun hallintaan.
- Luomme lisäksi toimintamallin kaupungin tarjoamien alustojen hyödyntämiselle ja hyödyntämiseen perustuvalla arvonluonnilla. Kaupunki haluaa toimia datan hyödyntämiseen perustuvan digitaalisen alustatalouden kansainvälisessä kärjessä.

Alustatalouden toimintamalli

- Smart and Wise Turku hankkeen alkuperäisessä asettamispäätöksessä puhutaan alustatalouden toimintamallista, mutta tilanne on alustojen osalta kehittynyt siten, että on syytä luoda sen sijaan alustatoiminnalle toimintamalli.
  - Projektissa selvitetään muun muassa, millaisia alustoja kaupunki toimijoille tarjoaa, miten niillä toimitaan, millaisia vastuita ja rooleja toimijoilla on, mikä voi olla kaupungin rooli erilaisilla alustoilla ja erityisesti pohditaan arvonmuodostuksen luonnetta eri alustoilla. Lisäksi otetaan kantaa alustatoiminnan rahoituksen ja hallinnan organisointiin. Nykyisin alustoilla toiminta ei ole ohjattua eikä sille ole yhteisiä pelisääntöjä. Tämä saattaa aiheuttaa eritasoisia riskejä ja hallitsemattomuutta operatiiviselle toiminnalle. Yhtenäistämällä toimintatapaa saamme erilaisia malleja ja ohjeita alustatoimijoiden käyttöön ja kartoitettua myöskin toiminnan tarpeita. Alustoilla toiminta on yhtenäistä ja hallittua, sekä ohjeistuksen mukaista. Turku on aktiivinen alustatoimija erilaisissa ekosysteemeissä tarpeen mukaan.
  - Alustataloudelle määritellään hallinta- ja toimintamalli, jolle löytyy tukea Espoon 6aika -hankkeen aikana luoduista alustatalouteen ja yhteiskehittämiseen liittyvistä malleista, mm. https://www.espooli.fi/materiaalit/espoon_kaupunki/verkkolehti/KYKY-Living-Lab-kasikirja/html5/index.html?page=1&noflash. Lisäksi Espoolle on tulossa käyttöön avoimen lähdekoodin digialusta, joka sovitetaan Turun toimintaan. Sekä alusta että yhteiskehittämisen hallinta- ja toimintamalli
-

Kärkihankkeet

validoidaan kokeilulla Sivistystoimialalla, jossa on käytävissä ryhmä yhteiskehittämiseen perehtyneitä ja aktivoituneita opettajia Lisäksi sekä alustaa että hallinta- ja toimintamallia kehitetään edelleen kokeilun avulla siten, että kaikki havainnot kirjataan ja käsitellään kokeilun päätyttyä lisävaatimusmäärittelyinä.

- Tuotokset: alustatoiminnan hallinta- ja toimintamalli -dokumentti ja digialustan käyttöönottoprojektisuunnitelma.

Tiedon hyödyntäminen ja tietoaalusta

- Digitalisaation myötä syntyvän datan voidaan hyvällä syyllä sanoa olevan tulevaisuuden älykkään kaupungin tärkein hyödyke. Sen avulla ohjataan ja parannetaan kaupungin tarjoamia palveluita, ratkaistaan päätöksentekoon liittyviä ongelmia ja luodaan uutta liiketoimintaa.
- Kaupunki omistaa ainutlaatuista Turun seutua koskevaa dataa kaikilta elämän osa-alueilta. Kierrättämällä ja uudelleenkäyttämällä dataa uusien ongelmien ratkaisuun kykenemme moninkertaistamaan kaupungin tieto-omaisuuden tuottaman arvon. Smart and Wise Turku-kärkihankkeen tärkeänä tavoitteena on täten edistää datan kiertotaloutta.

2. Kärkihankkeen toimintasuunnitelma 2021

Painopistealue	Tuotos
Asiakkuuksien ja palvelujen hallinta	Palvelujen tuotteistuksen ja kustannuslaskennan malli on otettu käyttöön ja palvelujen tuotantokustannukset on kohdennettu tuotteisteluille palveluille.
	Palvelujen toimitusketjujen hallintamalli on määritetty ja sitä on testattu valikoiduissa palveluketjuissa.
	Asiakastietojen hallintamalli ja sitä tukeva tietojärjestelmäratkaisu on otettu käyttöön kaupunkitasolla.
	Asiakasohjauksen kaupunkitasoinen toimintamalli on käytössä.
Hiilineutraalius ja resurssiviisaus	Resurssiiviisauden ja kiertotalouden tiekartta ja alusta
	Ilmastojoukkueen / -tekojen digitaalinen alusta tietokantoiheen
	Investointien ilmasto- ja elinkaariohjausmalli: pilotit ja käyttöönoton laajennus
Kaupunkisuunnittelu	Rakennusprojektien toteutumien ja suunnitelmien vastaavuutta seurataan ja arvioidaan digitaalisten tietomallien avulla.

Kärkihankkeet

	DigiPAVe: Toteutettu pohja ihmislähtöiselle palveluverkkosuunnittelulle ja pilotoitu uudenlaista suunnittelutapaa
	Aluetieto ja indikaattorit hyödynnettävissä digitaalisessa muodossa ja saatavissa yhdestä paikasta alueiden suunnitteluun ja kehittämiseen
	Kaupunkitietomalli hyödynnettävissä 3D-ympäristössä
Syrjäytymisen ehkäisy	Uusia syrjäytymisen ehkäisemisen toimenpiteitä on pilotoitu ja niiden vaikutuksia arvioitu.
Turvallisuus	Ylläpidetään johdon koronatilannekuvaa ja testataan IT-palveluissa kehitettyä tilannekuvaa harjoituksessa
	Kameravalvonnan keskittämisprojekti, kaupungin kaikki kamerat on integroitu kahdelle käyttöliittymälle
Alustatalouden toimintamalli	Alustatoiminnan hallinta- ja toimintamalli –dokumentti on laadittu ja digialustan käyttöönottoprojektisuunnitelma tehty
Liikenne ja liikkuminen	Tulevaisuuden liikkumisen ja liikenteen kokonaissuunnitelma vuosille 2022-2029
	Palvelukartan liikkumisenäkymä on luotu ja siihen on integroitu suunnitelman mukaiset datasetit
	Pysäköintihub on käytössä ja siihen on integroitu lupien hallintajärjestelmä, liikenneanalyysien ja riskienhallinnan työkaluja. Pysäköinnin valvontakokeiluja on toteutettu useassa eri kohteessa.
	6Aika: Vähähiilinen liikkuminen liikennehubeissa – hankkeen uudet pysäköintipalvelut ovat käytössä ja muissa kaupungeissa kehitettyjä palveluita skaalataan Turkuun.
	USER-Chi: Sähkölatauksen lähtötilanneanalyysi on toteutettu ja tavoitetilä määritelty
	Turun seudun logistiikan toimenpideohjelma on laadittu.